

JUECES SUTIYOQ LIBRO

Josuey wañuruptinmi Israelpa mirayninkunata gobiernanapaq mana pipas qarqachu chayraykum rakinakuspa chaqwanakuyllaña qarqa paykuna ukupi. Muyuriqninkupi nacionkunam chaylla-chaylla paykunata atacaqku otaqmi kikinkupurallapas guerrapi peleaqku. Paykuna ukupi puchuruq Canaan runakunatapas manam vencyta atirqakuchu nitaqmi qarqoyta atirqakuchu. Chayraykum paykunaqa pisi tiempolla hawqayypi kaspanku chaqwasqalla hinaspa vencesqalla kawsaqku.

Chaynata kawsasqankuraykum sapa unayneqmanta paykuna ukupi rikurimuq valeroso runakuna paykunapi munaychakunanapaq. Chayna runakunatam sutichaqku “juezkuna” nispa, chayraykumá kay libroqa “Jueces” sutiwan sutichasqa. Chaywanpas chay runakunaqa manam juezkunallachu qarqaku. Paykunapa rurasqankutamá kay libroqa willakun. Paykunamantam kachkanku ancha yuyarisqa Debora sutiyoq warmipa hinaspa Barac sutiyoq runapa rurasqan chaynataq Gedeonpa, Sansonpa rurasqanpas.

Rey Adoni-bezecta Juda aylluwan Simeon ayllu vencesqankumanta

1 ¹Josuey wañukuptinmi Tayta Diosta Israelpa mirayninkuna tapurqaku: —¿Mayqanniykutaq puntata risaqku Canaan casta runakunawan peleaq? —nispa.

²Hinaptinmi Tayta Dios nirqa: —Juda ayllukunam puntataqa rinqaku, ñoqam Canaan casta runakunapa allpantaqa qosaq paykunaman —nispa.

³Chaymi Juda ayllu runakuna castamasin Simeon ayllu runakunata nirqaku: —Hakuchik tocaqniyku herencia allpaman hinaspayá peleamusun Canaan casta runakunapa contranpi, chaynataqchá ñoqaykupas qamkunapa tocanciykichikman risaqku —nispa.

Chaymi Simeon ayllu runakunaqa paykunawan rirqaku. ⁴Juda ayllu runakuna riptinkum Tayta Dios paykunaman qoykurqa Canaan casta runakunata chaynataq Ferez casta runakunatapas. Paykunaqa Bezec lawpim vencerurqaku chunka waranqa runakunata. ⁵Chaypim Adoni-bezec sutiyoq reyta tarirurqaku hinaspa paypa contranpi peleaspanku Canaan casta runakunata hinaspa Ferez casta runakunata vencerurqaku. ⁶Adoni-bezec reyñataqmi lluptikururqa ichaqa Israel casta runakuna hapiruspankum makinkunapa hinaspa chakinkunapa maman dedonta qorururqaku.

⁷Chay reymi nirqa: —Qanchis chunka reykunapa makinkunapa hinaspa chakinkunapa maman donkunatam qorurachirqani hinaptinmi mesaypa ukunpi kaspanku mesaymanta wichikunata huñuspa mikuqku. Hina chaynallatam Diospas pagaykapuwan rurasqayman hina —nispa.

Adoni-bezecta Jerusalem llaqtaman pusamuptinkum chaypi wañukurqa.

Hebron llaqtatawan Jerusalem llaqtata Juda ayllu runakuna vencesqankumanta

⁸Judapa mirayninkunam Jerusalem llaqtapa contranpi peleaspanku vencerurqaku hinaspan chaypi *yachaqkunatapas espadawan wañurachirqaku, kañaykurqakutaqmi llaqtatapas. ⁹Judapa mirayninkunaqa rirqakutaqmi orqokunapi, Neguev lawpi chaynataq waqtakunapi yachaq Canaan casta runakunapa contranpi peleaspa. ¹⁰Hebron llaqtapi yachaq Canaan casta runakunapa contranpi peleaspa Juda ayllu runakuna pasaspankumá wañurachirqaku Sesai sutiyoq runata, Ahiman sutiyoq runata chaynataq Talmai sutiyoq runatapas. Hebron llaqtapa ñawpaq sutinqa karqa Kiriatharabam.

Debir llaqtata Otoniel vencesqankumanta

(Jos 15:15-19)

¹¹Rirqakutaqmi Debir llaqtapi *yachaqkunapa contranpi peleaspa. Chay Debir llaqtapa ñawpaq sutinqa karqa Kiriathsefermi. ¹²Calebmi nirqa:

—Pipas Kiriathsefer llaqtata ataspa venceruqtaqa warmi churiy Acsawanmi casarachispaq —nispa.

¹³Hinaptinmi Cenazpa churin Otoniel vencerurqa, Cenazpa karqa Calebpa sullka wawqenmi. Calebqa Otonieltamá warmi churin Acsawan casarachirqa.

¹⁴Acsam qosan Otonielman hamuspan umacharqa taytan Calebman chakrata mañanankupa. Asnonmanta Acsa uraykuptinmi taytan Caleb tapurqa:

—¿Imataq pasasunki? —nispa.

¹⁵Chaymi Acsañataq nirqa:

—Neguev allpata qoykuwachkaspaykiqa ama hina kaspayá pukyukunatapas qoykuway —nispa.

Chaymi Caleb qoykurqa hanay lawpi pukyukunatapas chaynataq uray lawpi pukyukunatapas.

Juda aylluwan Benjamin ayllu vencesqankumanta

¹⁶Cain casta runakunamanta kaqkunam otaq Moisespa suegronpa mirayninkunam Judapa mirayninkunapiwan rirqaku Palmeras sutiyoq llaqtamanta Juda lawpi chunniqman, chay chunniqqa kachkan Neguev law Arad llaqtapa hichpanpim. Rispankumá chaypi runakunawan *yacharqaku. ¹⁷Juda ayllu runakunam castamasin Simeon aylluwan rispanku Sefat llaqtapi yachaq Canaan casta runakunata vencerurqaku hinaspan llaqtatapas purmarachirqaku, chayraykum chay llaqtataqa suticharqaku Hormawan. ¹⁸Juda ayllu runakunaqa dueño chakuykurqakutaqmi Gaza llaqtatapas, Ascalon llaqtatapas, Ecron llaqtatapas chaynataq muyuriqninpi allpakunatapas. ¹⁹Juda aylluta Tayta Dios yanapaptinmi orqokunapi *yachaqkunata qarqorurqaku. Aswanqa qechwapi yachaqkunataqa manam qarqorqakuchu guerrapaq carretanku fierroman-ta kasqanrayku. ²⁰Hebron llaqtatam Calebman qorqaku Moisespa nisqanman hina. Calebñataqmi chay llaqtamanta Anacpa kimsa churinkunata qarqorurqa. ²¹Ichaqa Jerusalemni yachaq Jebus casta runakunataqa Benjaminpa mirayninkunaqa manam qarqorqakuchu chaymi Jebus casta runakunaqa yacharqaku Benjaminpa mirayninkunawan Jerusalem llaqtapi. Chaypimá *yacharqaku kay libro qellqasqa kanankama.

Betel llaqtata Josey ayllu vencesqanmanta

²² Josey ayllu runakunapas Betel llaqtapa contranpim rirqaku Tayta Dios yanapaptin. ²³ Paykunamá Betel llaqtapa contranpi wateqaqkunata churarqaku. Chay Betel llaqtapa ñawpaq sutinmi karqa Luz. ²⁴ Chay wateqaqkunam rikururqaku llaqtamanta huk runa lloqsimuchkaqta, paytam nirqaku:

—Qawaykachiwayku imaynam llaqtaman yaykunata hinaptinqa llakipayasqay-kikum —nispa.

²⁵ Chay runam qawachirqa mayninmi yaykunata hinaptinmi chay llaqtapi llapallan runakunata espadawan wañurachirqaku ichaqa chay llaqtaman mayninmi yaykuna qawachiq runataqa llapallan familiantintam mana imanarqakuchu. ²⁶ Hinaptinmi chay runaqa pasakurqa Het casta runakunapa allpanman hinaspam chaypi huk llaqtata hatarichispan Luzwan suticharqa. Chaynam sutin karqa kay libro qellqasqa kasqan punchawkama.

Manases aylluwan Efrain ayllu vencesqankumanta

²⁷ Manases ayllu runakunam ichaqa mana qarqorqakuchu Bet-sean llaqtapi, Tanaac llaqtapi, Dor llaqtapi, Ibleam llaqtapi hinaspa Meguido llaqtapi *yachaqkunata nitaq chay llaqtakunapa muyuriqnin llaqtachakunapi yachaqkunatapas. Chaynapimá Canaan casta runakunaqa hinalla yachakurqaku chay llaqtakunapi. ²⁸ Israel casta runakuna atiyniyoqña karuspam ichaqa Canaan casta runakunata devaldella llamkachirqaku, manamá qarqorqakuchu.

²⁹ Efrain casta runakunapas manataqmi Gezer llaqtapi *yachaq Canaan casta runakunataqa qarqorqakuchu chaymi Canaan casta runakunaqa paykunawan yacharqaku Gezer llaqtapi.

Wakin ayllukunapa vencesqanmanta

³⁰ Zabulon ayllupas manataqmi Quitron llaqtapi *yachaqkunata qarqoqchu nitaq Nabal llaqtapi yachaqkunatapas, chay Canaan casta runakunaqa paykunawan yachaspam devaldella llamkarqaku.

³¹ Aser ayllupas manataqmi Aco sutiyoq llaqtapi *yachaqkunataqa qarqorqakuchu nitaq Sidon llaqtapi, Ahlab llaqtapi, Aczib llaqtapi, Helba llaqtapi, Afec llaqtapi hinaspa Rehob llaqtapi yachaqkunatapas. ³² Chaynapim Aser aylluqa Canaan casta runakunawan kuska yacharqaku mana qarqosqankurayku.

³³ Neftaliy ayllupas manataqmi Bet-semes llaqtapi *yachaqkunataqa qarqorqachu nitaq Bet-anat llaqtapi yachaqkunatapas, paykunaqa Canaan casta runakunapa yachasqanku allpapim yacharqaku. Ichaqa Bet-semes llaqtapi yachaqkunatawan Bet-anat llaqtapi yachaqkunataqa devaldellam llamkachirqaku.

³⁴ Amor casta runakunam Dan aylluta orqokunaman qatirurqaku hinaspam mana dejarqakuchu qechwaman hamunankuta. ³⁵ Chaynapim Amor casta runakunaqa hinalla *yachakurqaku Heres Orqopi, Ajalon Qechwapi hinaspa Saalbim llaqtapi. Ichaqa Josey ayllum atiyniyoq karuspan paykunawan devaldella llamkachikurqa.

³⁶ Amor casta runakunapa linderonqa karqa Acrabim Qasamanta Sela llaqtakam hinaspam hanay lawman chutarikurqa.

Boquim lawman Tayta Diospa angelnin risqanmanta

2 ¹Gilgal llaqtamanta Boquim lawman Tayta Diospa angelnin rispanmi Israel casta runakunata nirqa:

—Ñoqam horqomurqaykichik Egipto nacionmanta hinaspa abueloykichikman juramentowan qosqay allpaman yaykuchirqaykichik. Paykunamanmi nirqani: “Qamkunawan rurasqay contratoytaqa manam yanqachasaqchu ²ichaqa kay allpapi yachaqkunawanqa amam contratota rurankichikchu aswanqa altarninkutapas tuñichinkichikmi” nispa. Chaynata nichkaptiypas manam kasukurqankichikchu. ¿Imanasqamá chaynataqa rurarunkichik? ³Chayraykum nikichik: “Chay runakunataqa manam qayllaykichikmanta qarqosaqchu, paykunaqa qamkunapaqmi trampa hina kanqa, diosninkupas qamkunapa urmachiñnikichikmi kanqa” nispa.

⁴Tayta Diospa angelnin chay palabrakunata Israelpa llapallan mirayninkunaman niykuptinmi qaparispera waqarqaku. ⁵Chayraykum chay sitiota suticharqaku Boquinwan hinaspa animalkunata wañuchispa Tayta Diosta adorarqaku.

Josueypa wañukusqanmanta

(Jos 24:29-31)

⁶Runakunata Josuey aviaruptinmi Israelpa mirayninkuna sapakama pasakurqaku tupaqnin allpankuta dueñochakunankupa. ⁷Runakunam adorarqaku Tayta Diosta Josuey kawsanankama chaynataq Josueypa ancianomasinkuna kawsanankamapas, chay ancianokunam qawarqaku Israel casta runakunapaq Tayta Diospa tukuy ima rurasqankunata. ⁸Tayta Diospa serviqnin Nunpa churin Josueymi ichaqa wañukurqa pachak chunkan watayoqña. ⁹Hinaptinmi pamparurqaku Timnat-heres llaqta law allpanpi, chay Timnat-heres llaqtaqa karqa Efrain castakunapa orqonpim otaq Gaas moqopa norte lawninpim. ¹⁰Chaynapimá Canaan allpaman yaykuq llapallan miraykunapas wañukurqaku abuelonkuna hina hinaptinmi paykunapa qepantaqa huk mirayña nacemurqa, paykunaqa manam reqsirqakuchu Tayta Diosta nitaqmi yacharqakuchu Israelpa mirayninkunapaq imam Tayta Diospa rurasqantapas.

Israel castakunam karunchakunku Tayta Diosmanta

¹¹Israelpa mirayninkunam Tayta Diospa qayllanpi mana allinta ruraraqaku, paykunaqa Baal sutiyoq taytachakunatañam adorarqaku. ¹²Egipto nacionmanta horqomuqninku abuelonkupa yupaychasqan Tayta Diosmantam karunchakururqaku. Taytacha-machakunata qatispañam muyuriqninkupi runakunapa diosninkuta adorarqaku chaynapim Tayta Diosta piñachirqaku. ¹³Tayta Diosta qepanchakuruspankum Baal sutiyoq taytachatawan Astarot sutiyoq mamachataña adorarqaku. ¹⁴Chaymi Israel castakunapa contranpi Tayta Dios piñakuruspan salteaqkunamanña qoykurqa salteasqa kanankupa. Muyuriqninkupi enemigonkumanña qoykuptinmi manaña defiendekuyta atirqakuchu. ¹⁵Sapa kuti guerraman riptinkupas Tayta Diosmi paykunapa contranpi karqa, ñawpaqmantaraq nisqanpi hina hinaspa paykunapa contranpi jurasqanman hina.

Ichaqa chayna sinchita ñakarichichkaspanpas ¹⁶kikin Tayta Diosmi jefekunata hatarichirqa salteaqkunamanta librananpaq ¹⁷ichaqa Israelpa mirayninkunaqa manataqmi jefekunatapas kasukurqakuchu, paykunaqa pierdekuq warmi hinam taytacha-machakunataña adorarqaku. Tayta Diospa kamachikuyninkunatam ñawpa abuelonkuqa kasukurqaku, paykunam ichaqa chaylla chay kamachikuyninkunamanta rakikururqaku,

manam ñawpa abuelonku hinachu ruraraqaku. ¹⁸Hinaptinmi Tayta Dios paykunapaq jefekunata hatarichispan chay jefekunata yanaparqa. Chay jefe kawsanankamaqa paykunatam enemigonkunamanta librarqa. Tayta Diosmá paykunata llakipayarirqa ñakariypi hinaspa llakikuypi kaspá waqasqankuta uyarispan. ¹⁹Aswanqa jefe wañuruptinqa kasqallanmi ñawpaq rurasqankuman kutikuqku hinaspa abuelonkumantapas aswan penqaypaq kaqtaraq ruraqku. Taytacha-mamachakunataña servispankum adoraraqaku. Manam Wanakuqkuchu mana allin rurayninmantawan rumi sonqo kayninkumantaqa. ²⁰Chaymi Israel casta runakunapa contranpi Tayta Dios piñakuruspan nirqa:

—Kay nacionniyoq runakunapa abuelonkuman kamachisqay contratota qepanchakuruspan nisqaykunatapas mana kasukunkuchu ²¹chayraykum ñoqapas mana qarqosaqchu Josuey kawsachkaspanraq mana qarqosqan nacionkunataqa. ²²Chaynapim Israel casta runakunataqa chay nacionkunawan ñoqa Tayta Dios pruebasaq chaynapi ñoqapa munasqayman hina kawsasqankuta otaq mana kawsasqankutapas yachanaypaq, abuelonkuqa munasqayman hinam kawsaraqaku —nispa.

²³Chayraykumá Tayta Diosqa saqerurqa chay nacionniyoq runakunataqa, manamá chaypunillachu qarqorurqa, manataqmi Josueywanpas qarqochirqa.

Canaan allpapi puchuq runakunamanta

3 ¹Israel casta runakunata pruebanañapqamá Tayta Diosqa puchuchirqa nacionkunata. Chay tiempopi kaq Israel casta runakunapaq manaraq nacesqankuraykum Canaan allpapi guerrakunataqa mana qawarqakuchu. ²Chay Israel casta runakuna mana yachasqankuraykum guerrapi peleayta yachanankupaq kay runakunata puchuchirqa: ³Filisteá casta runakunamantam puchuchirqa pichqa kamachikuqkunata, puchuchirqataqmi Canaan casta llapallan runakunatapas, Sidon llaqtayyoq runakunatapas chaynataq Baal-hermon Orqomanta qallarispa Hamat lawman yaykuna qasakama otaq Libano Orqopi *yachaq Hiv casta runakunatapas. ⁴Chay runakunamá karqa Israel casta runakunata Tayta Dios pruebanañapq chaynapi kamachikuyninkuna kasukusqanta otaq mana kasukusqantapas qawanapaq, chay kamachikuyninkunamamá abuelonkuman Tayta Dios kamachirqa Moiseswan. ⁵Chaynapimá Israelpa mirayninkunapaq yacharqa Canaan casta runakunawan, Het casta runakunawan, Amor casta runakunawan, Ferez casta runakunawan, Hiv casta runakunawan hinaspa Jebus casta runakunawan. ⁶Chaymi warmi churinkutapas hinaspa qari churinkutapas casarachirqaq chay nacionniyoq runakunawan, paykunapaq chay runakunapa taytacha-mamachankutaña adoraraqaku.

Otoniel sutiyoq jefenkumanta

⁷Israelpa mirayninkunamá Tayta Diospa qayllanpi mana allinta ruraspanku yupaychaspanku Tayta Diospa qonqarurqaq hinaspa Baal sutiyoq taytachakunataña chaynataq Asera sutiyoq mamachakunataña adoraraqaku. ⁸Hinaptinmi Tayta Dios piñakururqa Israel casta runakunapa contranpi hinaspa Aram-naharaim nacionpa reynin Cusan-risataim runamanña qoykurqa chaynapim Israelpa mirayninkunapaq Cusan-risataim reytaña pusaq wata servirqa. ⁹Chaymi Israelpa mirayninkuna qaparispa mañakurqaq Tayta Dios hinaptinmi Calebpa sullka wawqen Cenazpa churin Otonielta libraqninkupaq hatarichirqa. ¹⁰Tayta Diospa espiritun payta yanapaptinmi gobernarqa Israel casta runakunata. Otoniel peleaq lloqsiptinmi Aram nacionpa reynin Cusan-risataim runata Otonielman Tayta Dios qoykurqa, chaynapimá Cusan-risataim reyta vencerurqa. ¹¹Chaymi Israel nacionpi guerra mana karqachu tawa chunka wata, chaymantaña Cenazpa churin Otonielqa wañukurqa.

Aod sutiyoq jefenkumanta

¹²Israelpa mirayninkunam kasqallan Tayta Diospa qayllanpi mana allinta ruraraqaku, chaymi Moab nacionpa reynin Eglonta Israel casta runakunapa contranpi Tayta Dios kall-panchaykurqa, chaynataqa rurarqa Israel casta runakuna Tayta Diospa qayllanpi mana allinta rurasqankuraykum. ¹³Chay Rey Eglonmi Amonpa hinaspa Amalecpa mirayninkunata huñuruspan Israel casta runakunawan pelearqa hinaspa Palmeras sutiyoq llaqtata dueño-chakururqa. ¹⁴Chaymi Israelpa mirayninkuna Moab nacionpa reynin Eglonta servirqaku chunka pusaqniyoq wata. ¹⁵Israelpa mirayninkuna qaparispapa Tayta Diosta mañakuptinkum hatarichirqa libraqninkuta, chay libraqninkuqa karqa Benjamin ayllumanta kaq Gerapa churin Aod sutiyoq *ichoq maki runam. Paywanmi Israelpa mirayninkuna contribucionta apachirqaku Moab nacionpa reynin Eglonman. ¹⁶Chay Aod sutiyoq runam parte metro sayayniyoq iskaw lawnin filoyoq espadata rurakuruspan pachanpa ukun *alleq lawninpi churakuykurqa. ¹⁷Hinaspa Moab nacionpa reynin Eglonman contribucionta aparqa. Eglonqa llumpay wirasapam karqa. ¹⁸Eglonman contribucionta qoykuspanmi chay contribucion apaysiqmasinkunata aviaturqa. ¹⁹Gilgal llaqtapi taytachakunapa kasqanka-ma riruspanmi kutirqa Rey Eglonman hinaspa payta nirqa:

—Reylláy, secretom qanman ninay kachkan —nispa.

Chaymi reyñataq serviqninkunata nirqa:

—¡Upallaychik! —nispa.

Hinaptinmi paypa ñawpaqinpi llapallan kaqkuna lloqsirqaku. ²⁰Wayrapariku-na salapi Rey Eglon sapallan tiyachkaptinmi, Aod asuykuspan nirqa:

—Diospa palabranmi qanman willanay kachkan —nispa.

Chaymi Rey Eglon tiyananmanta hatariruptin ²¹Aodñataq *ichoq makinwan *alleq lawninmanta espadanta horqoykuspan reypa wiksanta tuksirurqa. ²²Chaymi espadaqa cabontin yaykururqa wiranpi chinkarunankama, Aodqa espadantapas mana horqoptinmi Rey Eglonpa hatun ispayninpas tallikururqa. ²³Aodñataqmi corredorman lloqsiramuspam salapa punkunkunata wichqarurqa cerrojowan.

²⁴Aod pasakuptinñam reypa serviqninkuna hamurqaku chaymi salapa punkun-kunata wichqasqata qawaykuspanku nirqaku:

—Payqa ispakuchkanchá —nispa.

²⁵Rey manaña salapa punkunkunata kichamuptinmi suyasqankumanta mus-paypi hinaña kaspanku llawewan punkuta kicharqaku hinaptinmi reyninkuqa pampapi wañusqa chutarayachkasqa.

²⁶Reypa serviqninkuna suyanankukamam Aodqa lluptirurqa hinaspa Gilgal llaqtapi taytachakunapa kasqanta pasaruspam Seirat lawman ayqekurqa. ²⁷Chay lawman chayaruspanñataqmi cornetata tocarqa Efrain Orqokunapi hinaptinmi Israelpa mirayninkuna paywan kuska orqomanta uraykamurqaku, Aodñataqmi paykunapa puntanta rispa. ²⁸nirqa:

—Qatiwaychik, enemigonchik Moab casta runakunatam Tayta Dios makinchik-man churaykun —nispa.

Chaymi payta qatispa Moab lawman chimpana Jordan Mayupa vadonta dueño-chakururqaku, manam chaynintaqa pitapas pasachirqakuchu. ²⁹Chay tiempopim Moab casta runakunamanta wañurachirqaku yaqa chunka waranqa valeroso soldadokunata, manataqmi chulla runatapas lluptichirqakuchu. ³⁰Chaynapimá Moab

nacionniyoq runakunaqa Israel casta runakunapa humillachisqan karqa hinaptinmi chay lawpi guerra mana karqachu pusaq chunka wata.

Samgar sutiyoq jefenkumanta

³¹Chay Aodpa qepantañataqmi jefe karqa Anatpa churin Samgar, paymi soqta pachak Filistea casta runakunata wañurachirqa bueyes tuksina puyawan, paypas Israel casta runatam librarqa.

Deborawan Barac guerrapi vencesqankumanta

4 ¹Aod wañuruptinmi Israelpa mirayninkuna kasqallan Tayta Diospa qayllanpi mana allinta ruraraqaku ²chaymi paykunataqa Canaan casta runakunapa reynin Jabinman Tayta Dios qoykurqa. Jabinqa gobiernarqa Hazor llaqtapim, tropanpa kamachiqninmi karqa Sisara, payqa *yacharqa Haroset-goim llaqtapim. ³Chaymi Israelpa mirayninkuna Tayta Diosta qaparispa mañakurqaku. Jabinpaqa guerrapaq fierromanta carretankunam karqa isqon pachak. Israelpa mirayninkunatam iskay chunka wata llumpayta ñakarichirqa.

⁴Chay tiempopim Israel casta runakunapa gobiernaqnin karqa Diosmanta willakuq Debora sutiyoq warmi, payqa karqa Lapidotpa warminmi. ⁵Deborapa costumbrenman hinam tiyaq Efrain Orqokunapi Rama llaqtamanta Betel llaqtaman riq ñanpi otaq Debora Palmeran sutiyoq sachapa sikinpi, Israelpa mirayninkunaqa Deboramanmi riqku allin arreglota rurananpaq.

⁶Neftaliy law Cedés llaqtayoq Abinoampa churin Baracta Debora qayarachimuspanmi nirqa:

—Israelpa yupaychasqan Tayta Diosmi kaynata kamachisunki: “Tabor Moqoman rispaykiyá huñumuy Neftaliypa chaynataq Zabulonpa mirayninkunamanta chunka waranqa runakunata. ⁷Ñoqam pusamusaq Cison Mayu Wayqoman Rey Jabinpa tropankunapa kamachiqnin Sisarata chaynataq carretankunata hinaspa tropankunatapas, chaypim qanpa makikiman churasaq” nispa.

⁸Hinaptinmi Baracñataq Deborata nirqa:

—Ñoqawan riptikiqa risaqmi, mana chayqa manam risaqchu —nispa.

⁹Chaymi Deborañataq nirqa:

—Risaqpunim qanwan ichaqa risqaykipiqa manam qamchu hatunchasqa kanki, Sisarataqa Tayta Diosmi warmipa makinman churaykunqa —nispa.

Chaymi Deboraqa hatarispan Baracwan rirqa Cedés llaqtaman. ¹⁰Cedés llaqtamanmi Barac huñurachirqa Zabulon ayllumanta hinaspa Neftaliy ayllumanta chunka waranqa runakunata. Deborapas paywantaqmi rirqa.

¹¹Moisespa suegron Hobabpa mirayninkunamanta Cain casta Hebermi castankunamanta rakikuruspan Zaanaim pampapi karpanta sayarachirqa encina sachapa hichpanpi, chay sitioqa karqa Cedés llaqtapa hichpanpim. ¹²Abinoampa churin Barac Tabor Moqoman seqarusqantam Sisaraman willaykurqaku. ¹³Chaymi Sisarañataq guerrapaq fierromanta isqon pachaknintin carretankunata chaynataq llapallan tropankunata huñurachispan rirqa Haroset-goim llaqtamanta Cison Wayqokama. ¹⁴Hinaptinmi Baracta Debora nirqa:

—Kunan punchawmi Tayta Dios makikiman churaykun Sisarata, kikin Tayta Diosmi ñawpaqnika richkan —nispa.

Chaymi Baracñataq Tabor Moqomanta uraykamurqa chunka waranqa runakunawan. ¹⁵Hinaptinmi Barac peleaptin Tayta Dios musparachirqa Sisarata chaynataq llapallan carretankunatapas hinaspa llapallan tropankunatapas chaymi Sisaraqa

carretanmanta uraykuspan chakillawanña lluptirurqa. ¹⁶Aswanqa Baracmi qatirqa carretankunatawan tropankunata Haroset-goim llaqtakama chaynapim Sisarapa llapallan tropankunaqa espadawan wañururqa, manam chullallapas puchurqachu.

¹⁷Chaymi Cain casta Heberpa warmin Jaelpa karpanman Sisara chakillawan lluptiruspa chayarurqa. Chaymanmi ayqekurqa Hazor llaqtapa reynin Jabinqa Cain casta Heberpa ayllunwan hawkalla kasqankurayku. ¹⁸Sisarata chaskinanpaq Jael lloqsimuspanmi nirqa:

—Taytay, yaykukamuy, ama manchakuychu —nispa.

Chaymi Jaelpa karpanman yaykuruptin payñataq huk qatawan qataykurqa.

¹⁹Hinaptinmi Sisara nirqa:

—Yakullayki, yakunayawachkanmi —nispa.

Hinaptinmi Jaelñataq odrepi lecheta kichaykuspan qoykurqa tomananpaq hinaspam kasqallan qataykurqa. ²⁰Chaymi Sisara nirqa:

—Karpapa punkunpiyá sayaykamuy, pipas hamuspa tapusuptikiqa kaynatam ninki: “Manam pipas kaypiqa kanchu” nispa.

²¹Sisarañataqmi sinchi pisipasqa kasqanrayku puñururqa chaymi Heberpa warmin Jaelñataq karpanpa estacantawan mazota hapiykuspan upallalla Sisaraman asuykurqa hinaspam sentidonpi estacawan allpaman takarurqa chaynapimá wañururqa. ²²Chaymi Sisarata Barac qatichkaptin Jael chaskiqnin lloqsimuspa nirqa:

—Yaykumuy, maskasqayki qarita qawachisqayki —nispa.

Barac chay warmipa kasqanman yaykuruptinmi Sisaraqa sentidonpi estacawan takasqa wañusqaña kachkasqa.

²³Chay punchawpimá Canaan casta runakunapa reynin Jabinta Dios humillachirqa Israelpa mirayninkunapa qayllanpi ²⁴chaymi Israelpa mirayninkuna astawan kallpanchakururqaku Canaan casta runakunapa reynin Jabinpa contranpi payta chinkachinankukama.

Diosta Deborawan Barac alabasqankumanta

5 ¹Chay punchawpim Deborawan Abinoampa churin Barac takirqaku kaynata:

² Israel casta runakunapa jefenkunam kamachinankupaq listollaña churakururqaku.

iChayraykuyá Tayta Diosta alabaychik!

Runakunam peleanankupaq ofrecekurqaku.

iChayraykuyá Tayta Diosta alabaychik!

³ iYaw reykuna, uyariwaychikyá!

iYaw gobiernaqkuna, atiendewaychikyá!

Ñoqam Tayta Diosman takisaq.

Israelpa yupaychasqan Tayta Diosmanmi takisaq.

⁴ Dios Taytalláy,

Seir Orqomanta lloqsimuptikim,

Edom nacion pampamanta pasakuptikim

allpa katkatarqa.

Cielokunam parachimurqa.

Puyukunam parachimurqa.

⁵ Orqokunam Tayta Diospa qayllanpi mastarikururqa.

- Sinai Orqopas paypa qayllanpim mastarikururqa.
Israelpa yupaychasqan Tayta Diospa qayllanpim
mastarikururqa.
- ⁶ Anatpa churin Samgarpa tiemponkunapim
manaña ñannintapas purirqakuchu.
Jaelpa tiemponkunapim
manaña ñannintapas viajarqakuchu.
Illaqkunam llutan ñanninkunataña purirqaku.
- ⁷ Israel nacionpi chakra runakunam qonqasqa karqaku.
Qonqasqaqa karqaku ñoqa Debora hatarinaykamam,
Israel nacionpa maman hina hatarinaykamam.
- ⁸ Mana reqsisqanku dioskunatam paykunaqa akillakuykurqaku.
Hinaptinmi llaqtakunapa punkunpiña kachkarqa guerrapas.
Israel casta tawa chunka waranqa runakunapiqa
manam karqachu huk lanzallapas.
Paykunapiqa manam karqachu huk harkachikunallapas.
- ⁹ Israel casta runakunapa jefenkunawanmi ñoqaqa kusikuchkani.
Kikillankumanta yanapakuqkunawanmi ñoqaqa kusikuchkani.
Qamkunaqa Tayta Diostayá yupaychaychik.
- ¹⁰ Yuyaymanaychikyá, yuraq asnopi sillakuqkuna.
Yuyaymanaychikyá, pellowpi tiyaqkuna.
Yuyaymanaychikyá, chakillawan illaqkuna.
- ¹¹ Yakupa kananpi yaku qoqkunapa kasqanpiyá yuyaymanaychik.
Paykunaqa chakra llaqtachakunapim vencesqanmanta willakunku.
Tayta Diospa runankunam llaqtapa punkunkunaman rirqaku.
- ¹² ¡Rikchariy Debora, rikchariy!
¡Rikcharispaykiyá takiy takikunata!
Abinoampa churin Barac,
hatarispayá pusay presoykikunata.
- ¹³ Israel casta runakunamanta puchuq jefekunam
uraykamurqaku.
Tayta Diospa runankunam kallpasapa soldadokuna
hina ñoqaman uraykamurqaku.
- ¹⁴ Amalec casta runakunata venceq Efrain
ayllum hamurqa.
Hina qepantañataqmi Benjamin ayllu hamurqa.
Hamurqakumá Maquir castamantapas jefekuna.
Hamurqakumá Zabulon ayllumantapas kamachikuqkuna.
- ¹⁵ Isacar ayllumanta kamachikuqkunapas
ñoqa Deborawanmi rirqaku.
Isacar ayllu runakunapas
ñoqa Baracwanmi karqaku.

Ñoqapa qepaytamá qechwaman kallparqaku.

Ruben ayllupa *yachasqanpipas
sinchillatañam tanteanakurqaku.

- 16 ¿Imanasqataq qeparurqankichik ovejakunapa kanchanpiqa?
¿Imanasqataq qeparurqankichik
michiqkunapa ovejankuna qayasqanta uyarinaykichikpaqqa?
Ruben ayllupa yachasqankupipas sinchillatañam tanteanakurqaku.

- 17 Galaad casta runakunam
Jordan Mayupa chimpanpi qeparamurqaku.
Dan ayllu runakunam
buquekunapa waqtanpi qeparamurqaku.
Aser ayllu runakunam
lamar qochapa patanpi qeparamurqaku.
Paykunaqa buquekuna sayananpim qeparamurqaku.

- 18 Zabulon ayllu runakunaqa
wañuytapas manam manchakurqakuchu.
Neftaliy ayllu runakunaqa
moqokunapi wañuytapas manam manchakurqakuchu.

- 19 Reykunam Taanac llaqta lawman
hamuspanku pelearqaku.
Canaan allpapi reykunam
Meguido yakukunapa hichpan Taanacpi pelearqaku.
Aswanqa manam ima qollqetapas ganarqakuchu.
20 Cielokunapi lucerokunam pelearqaku.
Maymi kasqanmantam Sisarapa contranpi pelearqaku.

- 21 Cison sutiyoq wayqopi lloqllam
paykunataqa aparurqa.
Cison sutiyoq wayqopi ñawpaq lloqllam
tropankunata aparurqa.
Atiwanmi ñawpaqman risaq ñoqallayqa.

- 22 Caballokunapa kallpasqanmi
nisyullataña uyarikurqa.
Kallpasapa aguillilokunapa
kallpasqanmi uyarikurqa.

- 23 Tayta Diospa angelninmi nin:
“Meroz llaqtapi *yachaq runakunatayá ñakaychik.
Chaypi yachaqkunatayá llumpayllataña ñakaychik.
Tayta Diosta yanapaqnin
mana hamusqankumantayá ñakaychik.
Soldado hina yanapaqnin
mana hamusqankumantayá ñakaychik.”

- 24 Cain casta Heberpa warmin Jaelqa
llapa warmikunamanta aswan bendecisqayá kachun.
Karpapi *yachaq warmikunamantapas
aswan bendecisqayá kachun.
- 25 Yakuta Sisara mañakuptinmi
Jaelqa lecheta qoykurqa.
Sumaqllaña tazonpim
llukllusqa lecheta qoykurqa.
- 26 Huknin makinwanmi estacata hapiykurqa.
*Alleq makinwanñataqmi llamkaqpa mazonta hapiykurqa.
Hinaspam Sisarata umanpi estacarurqa.
Umanta pakiruspam sentidonta pasarachirqa.
- 27 Chaynapim Sisaraqa qepichakururqa Jaelpa chakinkunapi.
Qepichakuruspanmi ankallarurqa chayllapi.
Wañururqamá maymi qepichakurusqanpi.
- 28 Sisarapa mamanmi ventanamanta qawarqa.
Ventanapa rejillasninta qawaspam nirqa:
“¿Imanasqataq wawaypa guerra carretanqa
mana chayamunchu?
¿Imanasqataq guerra carretankunaqa
mana uyarikunchu?”
- 29 Aswanqa yuyayniyoq señorakunam nirqa.
Chaynataqmi kikiillanpas nikurqa:
“Segurochá maskachkanku qechunankupaq kaqta.
Otaqchá rakinakuchkanku qechusqankuta.
- 30 Sapa jefemanchá hukta otaq iskay sipasta qochkanku.
Saramanqa colorniyoy pachatachá qochkanku.
Hukta otaq iskay sumaq bordasqa telakunatachá
qechuqkunapa kunkanpaq qochkanku” nispa.
- 31 ¡Dios Taytalláy, llapa enemigoykikunaqa chaynatayá wañuchun!
¡Kuyasuqnikipunayá ichaqa kancharichkaq qespimuq inti hina kachun!

Chaynapimá chaylawpiqa mana guerra qarqachu tawa chunka wata.

Gedeon sutiyoy jefenkumanta

6 ¹Israelpa mirayninkuna Tayta Diospa qayllanpi mana allinta ruraptinkum Madian casta runakunaman qanchis watapaq qoykurqa. ²Madian casta runakunam Israel casta runakunata ñakarichirqaku hinaptinmi Israelpa mirayninkunaqa orqokunapi pakakuna uchukunata ruraraqaku, ruraraqakutaqmi machaykunapipas chaynataq sasa qespinakunapipas. ³Israel casta runakuna tarpuptinkum Madian casta runakuna, Amalec casta runakuna chaynataq intipa qespimunan lawmanta kaq runakunapas paykunapa contranpi hamurqaku. ⁴Hinaspam chaypi karpankuta sayarachispanku chakrapa kawsayninkutapas tukuqku Gaza llaqtaman chayanankukama. Manam puchuqkuchu kawsaykunatapas, ovejakunatapas, bueyeskunatapas hinaspa asnokunatapas. ⁵Chay runakunam hamuqku animalnintin karpankunapiwan aqarway uru hina achka-achkallaña, paykunapas, ca-

mellonkunapas mana yupay atinam karqa, chaynam hamuqku chay allpapi kaqkunata tukunankupaq. ⁶Chaynapim Madian casta runakunaqa Israel casta runakunata llumpayta wakchayarachirqa chaymi Israelpa mirayninkunaqa Tayta Diosta qaparispera mañakurqaku.

⁷Israelpa mirayninkuna Madian casta runakunarayku Tayta Diosta qaparispera mañakup-tinkumá ⁸payñataq Israelpa mirayninkunaman kachamurqa paymanta willakuqta, chay willakuqmi Israelpa yupaychasqan Tayta Diospa nisqanta paykunaman kaynata nirqa:

—Ñoqam horqomurqani castamasikichikta Egipto nacionpi sirviente kasqankumanta. ⁹Egipto runakunamantam libramurqani, llapallan ñakarichiqnin runakunamanta libramuspaymi enemigonkuta paykunapa qayllanmanta qarqorqani hinaspam allpankutapas castaykichikkunamanña qorqani. ¹⁰Paykunatam nirqani: “Ñoqam qamkunapa yupaychasqaykichik Tayta Dios kani, Amor casta runakunapa diosninkutaqa amam manchakunkichikchu, paykunapa allpanpim kunanqa *yachachkankichik” nispa. Ichaqa chaynata castamasikichikkunaman nichkaptiypas manam kasukurqankichikchu.

¹¹Hinaptinmi Tayta Diospa angelnin Ofra llaqtachaman hamuspa chaypi kaq encina sachapa sikiñpi tiyaykurqa, chay sacham karqa Abiezer casta Joaspa. Joaspa churin Gedeonmi uvas saruna pozopi trigota wayrachichkarqa, chaypiqa wayrachichkarqa Madian casta runakuna mana rikurunanpaqmi.

¹²Tayta Diospa angelnin rikuriykuspa Gedeonta nirqa:

—iYaw kallpasapa qari, Tayta Diosmi qanwan kachkan! —nispa.

¹³Hinaptinmi Gedeonñataq nirqa:

—Señorlláy, Tayta Dios ñoqaykuwan kachkaptinqa ¿imanasqamá tukuy kaykunaqa hamuwanku? ¿Maytaq abueloykunapa willawasqanku tukuy admirakuytaq milagrokunaqa? Paykunam willakuqku “Tayta Diosmi Egipto nacionmanta horqomuwarqanchik” nispanku. Kunanñataqmi Tayta Diosqa dejaruwaspanku Madian casta runakunaman qoykuwanku.

¹⁴Chaymi Gedeonta Tayta Dios qawariykuspan nirqa:

—Rispayá kallpaykiman hina Israel casta runakunata Madian casta runakunamanta libramuy. Ñoqam qamtaqa kachachkayki —nispa.

¹⁵Hinaptinmi Gedeonñataq nirqa:

—Ichaqa Señorlláy, ñoqaqa ¿imawantaaq librasaq Israel casta runakunataqa? Manases ayllumantapas familiyqa llumpay wakcham, ñoqañataqmi taytaypa churinkunamantapas sullka kaq kani —nispa.

¹⁶Tayta Diosmi nirqa:

—Qamta yanapaptiyi Madian casta runakunataqa vencerunki chulla runata hinalla —nispa.

¹⁷Chaymi Gedeonñataq nirqa:

—Ama hina kaspaykiyá señalta qoykuway rimapayawasqaykimanta.

¹⁸Kaymantaqa amaraqyá, ripukuychu ofrendayta apamuspay ñawpaqnikiman churamunaykama —nispa.

Chaymi Tayta Dios nirqa:

—Ñoqaqa suyasqaykim kutimunaykikama —nispa.

¹⁹Gedeon rispanmi yanururqa huk malta cabrachata, rurarurqataqmi iskay chunka kilo harinamanta mana qonchuyoq tantatapas hinaspam aychata churaraq canastillapi, caldontañataqmi mankapi, chaykunata apaspanmi presentarqa chay encina sachapa sikiñpi. ²⁰Diospa angelninñataqmi Gedeonta nirqa:

—Aychatawan mana qonchuyoq tantata kay rumipa hawanman churaspayá caldontañataq talliy —nispa.

Chaymi pay rurarqa chaynata. ²¹Hinaptinmi Tayta Diospa angelninñataq maskinpi kaq tawnata haywarispan puntanwan aychata hinaspa mana qonchuyoq tantata tupaykurqa hinaptinmi rumimanta nina rataramuspan aychatawan mana qonchoyoq tantata rurarurqa. Ichaqa Tayta Diospa angelninmi ñawpaqñinmanta chinkarurqa. ²²Tayta Diospa angelnin kasqanta Gedeon yacharuspanmi nirqa:

—¡Ay Señor Diosnilláy, angelnikipa uyantam rikurullani! —nispa.

²³Tayta Diosmi ichaqa nirqa:

—Ama manchakuychu, manam wañunkichu, hawkalla kay —nispa.

²⁴Chaymi Tayta Diospaq chaypi altarta rurarusan Gedeon suticharqa: “Tayta Diosmi Hawkayayqa” nispa. Kay libro qellqasqa kasqan punchawkamapas chay altarqa hinallam kachkan Abiezer castapa kasqan Ofra llaqtachapi.

²⁵Hinaptinmi Tayta Dios chay tutalla Gedeonta nirqa:

—Taytaykipa animalninkunamanta qanchis watayoq iskay kaq allinnin toronta hapispayá chaywan tuñichiy taytaykipa Baal sutiyoq taytachanpa altarninta, qoruruytaqyá altarpa ladonpi Asera mamachatapas. ²⁶Wak qaqaqa patanpiyá yupaychasqayki Tayta Diospaq altarta rurapamuway hinaspayá allinnin torota wañuchipuwaspayki lliwta kañapamuway chay Asera mamacha yantasqayki kaspiwan —nispa.

²⁷Chaynapimá Gedeonqa chunka sirvientekunawan Tayta Diospa nisqanta hina rurarqa aswanqa taytanpa familiankunatawan llaqtapi runakunata manchakusqanraykum punchawpi rurayta mana munaspan tutallan rurarqa. ²⁸Paqarinnintin tutapayta llaqtapi runakuna hatarimuspankum Baalpa altarninta tuñichisqata rikururqaku, qorusqataqmi rikururqaku chaypa waqtanpi kaq Asera mamachatapas, rikurqakutaqmi altar rurasqanpa hawanpi allinnin toro kañasqatapas. ²⁹Chaymi runakuna ninakurqaku:

—¿Pitaq kaytaqa rurarun? —nispanku.

Tapukachanakuspankum nirqaku:

—Joaspa churin Gedeonmi kaytaqa rurarun —nispa.

³⁰Chaymi Joasta nirqaku:

—Churikita horqomuy wañuchinaykupaq, payqariki Baal taytachapa altarnintam tuñirachin, qoruruntaqmi chay altarpa waqtanpi Asera mamachatapas —nispa.

³¹Hinaptinmi chay llapallan contranpi kaqkunata Joas nirqa:

—¿Baalpa favorninpichu peleankichik? ¿Paytachu defiendenkichik? Pipas paypa favorninpi peleaqa kunanpuniyá manaraq achikyachkaptin wañuchun. Sichu Baal dios kaspaga kikillanyá pelearun altarnin tuñichiqwan —nispa.

³²Chay punchawmantam Gedeonta suticharqaku Jerobaalwan, Jerobaal ninanqa “Baal paywan pelearun” ninanmi, chaynataqa suticharqaku Baalpa altarninta tuñichisqanraykum.

³³Llapallan Madian casta runakunam, Amalec casta runakunapiwan hinaspa intipa qespinunan lawmanta kaq runakunapiwan huklla huñunakuruspanku Jordan Mayuta chimpanurqaku hinaspa Jezreel Pampapi carpankuta sayarachirqaku.

³⁴Hinaptinmi Tayta Diospa Espiritun Gedeonta huntaykuptin cornetata tocarqa chaymi Abiezer casta runakuna payman huñunakaramurqaku. ³⁵Hinaptinmi Manasespa llapallan ayllunman willakuqkunata Gedeon kacharqa chaymi Manases ayllu runakuna payman huñunakamurqaku. Willachimurqataqmi Aser ayllunapas, Zabulon ayllunapas chaynataq Neftaliy ayllunapas chaymi paykunapas rirqaku Manases ayllu runakunawan tupanankupaq. ³⁶Hinaptinmi Gedeon nirqa Diosta:

—Sichu Israel castakunata nisqaykipi hina ñoqawan libraptikiqa ñoqam kayta rurasqaq:

³⁷Tutam oveja millwata churasaq erapi, sichu millwallapi sulla kaptin allpañataq chakilla kaptinqa yachasaqmi niwasqaykipi hina Israel casta runakunata ñoqawan libranaykita —nispa.

³⁸Chaynamá karqa. Tutapaytam Gedeon hatarimuspan millwapi sullata qapirurqa huk tazon huntata. ³⁹Chaywanpas Gedeonmi Diosta nirqa:

—Yapatawan rimariptiyqa amamá contraypiqa piñakunkichu, kunallañam millwawanqa pruebasqayki. Millwañataqyá kunanqa chaki kachun hinaptin lliw allpañataq sullayoq kachun —nispa.

⁴⁰Chay tutamá Dios rurarqa chaynata, millwallam chaki kachkasqa, lliw allpañataqmi sullayoq.

Madian casta runakunata Gedeon vencesqanmanta

7 ¹Paqarinnintin tutapayta hatariruspankum Jerobaalwan sutichasqa Gedeon hinaspa paywan kaq llapallan runakuna Harod pukyu yakupa ladonpi karpankuta sayachirqaku. Madian casta runakunapa campamentonmi karqa More Moqopa hichpan qechwapi, chay campamentoqa karqa Israel tropakunapa norte lawninpin.

²Hinaptinmi Tayta Dios nirqa Gedeonta:

—Madian casta runakunata makikiman churanaypaqqa qanwan kaq runakunam achkallaña kachkan, Israel castakunaqa yanqañataqmi contraypi alabakunman: “Kikiykum librakunikuqa” nispa. ³Kunanyá runakunaman willachiy: “Pipas manchakuqqa otaq umpu kaq runaqa Galaad orqomantayá kutikuchunku” nispa.

Hinaptinmi chay runakunamanta iskay chunka iskayniyoq waranqa kutikuptinku qeparurqaku chunka waranqallaña. ⁴Aswanqa Tayta Diosmi Gedeonta nirqa:

—Runakunaqa achkaraqmi, yakumanyá paykunata pusay chaypim huk kutitawan pruebamusqayki pikunam qanwan rinanta chaynataq pikunam qanwan mana rinantapas —nispa.

⁵Gedeonmá runakunata pusarqa yakuman, chaypim Gedeonta Tayta Dios nirqa:

—Pipas allqo hina qallunwan yaku tomaqtaqa huklawmanmi sayachinki, pipas qonqorakuykuspa yaku tomaqtañataqmi huklawman sayachinki —nispa.

⁶Makinwan hoqarispaspa yaku tomaqkunam karqa kimsa pachak qarikuna, wakinkunañataqmi karqa qonqorakuykuspa yaku tomaqkuna.

⁷Chaymi Gedeonta Tayta Dios nirqa:

—Kay kimsa pachak allqo hina yaku tomaq qarikunawan libraspaymi Madian casta runakunata makikiman churasaq, wakinqa sapakamayá maymi kasqanman kutikuchunku —nispa.

⁸Chaymi mana akllasqa Israel casta runakunata Gedeon kutichirqa wasinkuman ichaqa manaraq pasakuchkaptinkum huñurachirqa qoqawninkutawan cornetankuta, chay kimsa pachak qarikunatañataqmi qeparachirqa. Madian casta runakunapa campamentonqa kachkarqa uray pampapim.

⁹Chay tutam Gedeonta Tayta Dios nirqa:

—Hatarispaspa uraykamuy Madian casta runakunapa campamentonman, paykunataqa makikimanmi churasaq. ¹⁰Peleanaykipaq uraykuyta manchakuspaykiqa sirvienteki Furawayá campamentoman riy, ¹¹chay campamentopi rimasqankuta uyarispaykim kallpanchakunki hinaspa campamentopa contranpi uraykunki —nispa.

Hinaptinmi sirvienten Furawan rirqa armasqa kaq campamentopa patanman otaq campamento cuidaqkunapa kasqanman. ¹²Chay pampapimá Madian casta runakuna,

Amalec casta runakuna hinaspa intipa qespimunan lawmanta kaq runakuna aqarway urukuna hina achka-achkallaña mastarayachkasqaku, camellonkupas Lamar Qochapa patanpi aqo hinañam mana yupay atina kachkasqa. ¹³Campamentoman Gedeon chayaruptinmi soldadomasinman huk runa mosqoyninta kaynata willachkasqa:

—Mosqoyniypim qawachkasqani cebada tantata Madian casta runakunapa campamentonkama kuchpakamuchkaqta chaymi karpata hapiruption karpa wichiyrurqa —nispa.

¹⁴Hinaptinmi chay soldadomasinñataq nirqa:

—Chay mosqoyqa Israel casta Joaspa churin Gedeonpa guerrapi ganananmanta willakuymi. Diosmi Madian casta runakunata llapallan campamentontinta Gedeonman qoykunqa —nispa.

¹⁵Gedeonmi mosqoy willakusqanta hinaspa imam ninanta uyariykuspan Tayta Diosta adorarqa, Israel castakunapa campamentonman kutirispinmi nirqa:

—Hatariychikyá, Tayta Diosmi Madian casta runakunapa campamentonta qoykuwasunchik —nispa.

¹⁶Chay kimsa pachak runakunata kimsaman rakiruspanmi sapakamaman cornetata qorqa, qoykarirqataqmi ukunpi ratachkaq mecheroyq puyñukunatapas.

¹⁷Paykunatam nirqa:

—Madian casta runakunapa campamentonpa patanman chayaruptyimi qamkunapas rurankichik ñoqapa rurasqayta hina. ¹⁸Llapallan riqkunawan tocaptiykum qamkunapas tocankichik tukuy campamentopa muyuriqninpi hinaspa qaparinkichik: “iTayta Diosrayku hinaspa Gedeonraykum peleaniku!” nispa.

¹⁹Tutaña yaqa chunka horata campamento cuidaqkunata cambiaruptionkum Gedeonpa pusaqan pachak runakuna campamentoman chayarurqaku hinaspa cornetankuta tocarqaku, sapakamam pakirqaku puyñu apasqankutapas. ²⁰Chay kimsaman rakisqakunamá tocarqaku cornetankuta hinaspa pakirqakutaq puyñunkutapas. *Ichoq makinkuwan mecherota hapispankum *alleq makinkuwanñataq cornetata hapirqaku tocanankupaq hinaspa qaparirqaku:

—iTayta Diosrayku hinaspa Gedeonraykum peleaniku! —nispa.

²¹Israel casta runakuna sapakama campamentopa muyuriqninpi sayaruptinkum Madian casta runakunaqa lliw tropantin qapariyllawanña lluptirqaku.

²²Kimsa pachak Israel casta runakuna cornetankuta tocaptinmi lliw campamentopi kaq Madian casta runakunata kikinkupurallata Tayta Dios espadawan peleanarachirqa. Paykunaqa lluptirqaku Zerera lawman riq Bet-sita lawkamam chaynataq Tabat lawpa hichpanpi kaq Abel-mehola llaqtapa linderonkamam.

²³Chaymantam Gedeon qayachirqa Israelpa miraynin Neftaliy ayllu runakunata, Aser runakunata chaynataq llapallan Manases ayllu runakunatapas, paykunataq qayachirqa Madian casta runakunata qatinankupaqmi. ²⁴Willakuqkunataq kacharqataqmi Efrain orqokunapi *yachaq llapallan runakunamanpas, paykunatam kaynata nichimurqa:

—Rispayá Madian casta runakunata hapimuychik, Bet-bara llaqtapa hichpanpi Jordan Mayupa vadonkunatayá dueñoachakamuychik manaraq paykuna chayaruchkaptinku —nispa.

Chaymi llapallan Efrain casta runakuna huñunakuruspa Bet-bara llaqtapa hichpanpi Jordan Mayupa vadonkunata dueñoachakururqaku. ²⁵Presocharurqakutaqmi Madian casta tropakunapa iskay kamachiqnintapas otaq Orebtawan Zeebta, chay Oreb sutiyoq runatam wañurachirqaku Oreb sutiyoq qaqapi. Zeebtañataqmi wañurachirqaku Zeeb sutiyoq uvas

sarunanku pozopi. Madian casta runakunata qatispankum Rey Orebpa hinaspa Rey Zeebpa umankunata apamurqaku Gedeonman Jordan Mayupa chimpanmanta.

Madian casta runakunapa reyninkunata Gedeon presochasqanmanta

8 ¹Efrain casta runakunam ichaqa Gedeonta nirqaku:
—¿Imanasqamá kaytaqa rurawankiku? ¿Imanasqamá Madian casta runakunapa contranpi peleaq richkaspaqa manaqa qayamuwarqankikichu? —nispa.

Paywan llumpayta churanakuruspankum piñakururqaku. ²Chaymi Gedeonñataq nirqa:

—Qamkunaqa ñoqapa rurasqaymantapas aswan mastam rurarakichik, ñoqayku Abiezer castakunaqa uvas cosechachkaq hina asllatam ruraraqaniku, Efrain castakunañataqmi pallapaq hinalla kachkasapas astawan mastaraq ruraraqanichik. ³Diosmi Madian casta tropakunapa kamachiqninku Orebtawan, Zeebta qamkunaman qoykusurqankichik, chaynaqa ñoqapa rurasqayqa manam igualanchu qamkunapa rurasqaykichikmanqa —nispa.

Chaynata niruptinmi Gedeonpa contranpi piñakuyninku tanirurqa

⁴kimsa pachak rimaqmasin runakunapiwan Jordan Mayuman Gedeon charuspanmi chimpanurqaku. Pisipasqa kachkaspankupas enemigonkutam qatirqaku. ⁵Sucot llaqtaman chayaruptinkum chaypi runakunata Gedeon nirqa:

—Ama hina kaspayá kay pusasqay runakunaman as mikuylaykichiktapas qoykapuwaychik, paykunaraqiki pisipasqam kachkanku. Ñoqaykuqa Madian casta runakunapa reynin Zebatawan Zalmunatam qatichkaniku —nispa.

⁶Hinaptinmi Sucot llaqtapi kamachikuqkunañataq nirqaku:

—¿Zebatawan Zalmunataqa hapirunkiñachu tropaykikunaman mikuchinayku paqqa? —nispa.

⁷Gedeonñataqmi nirqa:

—Zebadatawan Zalmunata makiyman Tayta Dios churaykamuptinmi cuerpoykichikta llikiparusaq chunniqi kichkakunawan hinaspa qotu-qotukunawan —nispa.

⁸Chaymanta Penuel llaqtaman chayaruspañataqmi chaypipas hina chaynallataq mañakurqa hinaptinmi chaypi *yachaqkunapas Sucot llaqtayoqkuna hinalla nirqaku. ⁹Chaymi Gedeonñataq nirqa:

—Venceramusqaymanta kutimuspayqa wak torrekichiktam tuñirachisqa —nispa.

¹⁰Chay Zebawan Zalmuna reykunam kachkarqaku Carcor llaqtapi, paykunawantaqmi kachkarqa yaqa chunka pichqayoc waranqa tropakunapas, chay tropakunaqa karqa intipa qespimunan lawmanta kaq puchuq tropakunam, espadawan peleaq pachak iskay chunkan waranqa soldadokunam wañururqaña. ¹¹Gedeonmi karpapi yachaqkunapa purinanku ñanman chayarurqa, chay ñanmi karqa Noba llaqtapa chaynataq Jogbeha llaqtapa intipa qespimunan lawpi, chay tropakunapa campamentontam qonqayllamanta atacarurqa. ¹²Chaymi Zebawan Zalmuna lluptirurqaku hinaptinmi Gedeonñataq qatispan Madian runakunapa chay iskaynin reyninkunata presocharurqa, llapallan tropankunatapas sinchillatañam katkatatarachirqa.

¹³Hinaptinmi Joaspa churin Gedeon kutimurqa guerramanta Heres Qasanta,

¹⁴Sucot llaqtapi yachaq huk mozota hapiruspa tapuptionmi chay mozoqa Sucot llaqtapa qanchis chunka qanchisniyoq anciano autoridadkunapa sutinta qellqaykuspa qoykurqa. ¹⁵Sucot llaqtaman chayaruspanmi chaypi *yachaq runakunata Gedeon nirqa:

—¿Yuyachkankichikchu Zebamantawan Zalmunamanta? Paykunaraykum penqayman churawaspa niwarqankichik:

“¿Zebatawan Zalmunataqa hapirunkiñachu pisipasqa tropaykikunaman miku-chinaykupaqqa?” nispa. ¡Kayqayá chay reykunaqa!

¹⁶Gedeon chaynata niruspanmi Sucot llaqtapi ancianokunata hapirus-pa chunniqpi wiñaq kichkakunawan hinaspa qotu-qotukunawan castigarqa.

¹⁷Chaynallataqmi Penuel llaqtapi torretapas tuñichispan llaqtapi runakunata wañurachirqa. ¹⁸Chaymantam Zebatawan Zalmunata Gedeon tapurqa:

—Tabor Moqopi wañuchisqaykichik runakunaqa ¿imayna runakunataq karqa? —nispa.

Hinaptinmi paykunañataq nirqaku:

—Paykunaqa karqa qam kaqlam, sapakamam rikchakurqaku reypa churinman —nispa.

¹⁹Chaymi Gedeonñataq nirqa:

—Wawqeykunam paykunaqa karqa, mamaypa wawankunam paykunaqa karqa. Tayta Diosraykum jurani: Paykunata mana wañuchiptikichikqa ñoqapas manam wañuchikichikmanchu karqa —nispa.

²⁰Chaymi Gedeon piwi churin Jeterta nirqa:

—Wañurachiy kay runata —nispa.

Chay mozom ichaqa espadanta mana horqorqachu warmaraq kaspera manchakusqanrayku. ²¹Hinaptinmi Zebawan Zalmunañataq Gedeonta nirqa:

—Qari kaspaykiqa qamyá wañuchiwayku —nispa.

Hinaptinmi paykunata kikin Gedeon wañurachispan camellonkunapa kunkanpi llullu killaman rikchakuq adornokunata apakurqa. ²²Hinaptinmi Israel runakunañataq Gedeonta nirqaku:

—Madian casta runakunamanta librawachkaspaykikuqa qamyá gobiernawayku, gobiernawachunkutaqyá miraynikikunapas —nispa.

²³Chaymi Gedeonñataq nirqa:

—Manam ñoqapas nitaq mirayniykunapas gobiernaykikumanchu, Tayta Diosmi qamkunataqa gobiernasunkichik. ²⁴Ichaqa kayllatam mañakuykichik: Sapakamayá qoykuwaychik aretekuna qechumusqaykichikta —nispa.

Chay vincerachikuq runakunaqa Ismael casta runakuna kasqankuraykum qori areteyoqkama karqaku. ²⁵Israel casta runakunam Gedeonta nirqaku:

—Tukuy sonqoykumantam qosqaykiku —nispa.

Chaymi llikllata mastaykuspa chayman sapakama qechumusqanku aretekunata churarqaku. ²⁶Gedeonpa mañakusqan qorimanta llapallan aretekunapa llasayninqa karqa yaqa chunka isqonniyoq kilom, ichaqa manam yuparqakuchu llullu killaman rikchakuq adornokunataqa nitaq huk rikchaq aretekunatapas nitaq Madian casta reykunapa grosella pachankunatapas nitaq camellonkunapa kunkanpi collarkunatapas. ²⁷Chay adornokunamanta huk Efodta Gedeon rurachispanmi churachirqa Ofra llaqtanpi, chay efodtam Israel casta llapallan runakuna pierdekuq warmi hina adorarqaku, chaywanmi huchallikurqa Gedeonpas chaynataq familiankunapas.

²⁸Chaynapimá Madian casta runakunaqa Israel casta runakunapa qayllanpi humillachisqa karqaku, manañam haykapipas umankutaqa hoqarirqakuchu. Chaylawpiqa manam guerra karqachu tawa chunka wata, Gedeon kawsanankamaqa hawkallamá kawsakurqaku.

Gedeonpa wañukusqanmanta

²⁹Joaspa churin Jerobaalmi wasinman pasakuspan chaypi *yacharqa. ³⁰Payqa achka warmiyog kasqanraykum qanchis chunka churiyog karqa. ³¹Siquem llaqtapi kaq compañeranpipas karqam Gedeonpa churin, paytam suticharqa Abimelecwan.

³²Joaspa churin Gedeon machuña wañuruptinmi taytan Joaspa sepulturampi pamparurqaku, chay sepulturam karqa Abiezer castakunapa kasqan Ofra llaqtapi. ³³Gedeon wañuruptinmi ichaqa Israelpa mirayninkuna yapamanta huchallikurqaku, pierdekuq warmi hinam paykunaqa Baal sutiyoq taytachakunataña adoraraqaku, paykunaqa Baal-berit sutiyoq taytachatam diosninkupaq akllakuykurqaku. ³⁴Chaymi Israelpa mirayninkuna yupaychasqanku Tayta Diosta qonqarurqaku, muyuriqnin nacionkunapi llapallan enemigonkumanta libraqnin Tayta Diostamā qonqarurqaku. ³⁵Manataqmi reqsikurqakuchu Israel casta runakunapaq Jerobaalwan sutichasqa Gedeonpa tukuy allinkuna rurasqantapas.

Abimelecpa gobiernasqanmanta

9 ¹Jerobaalpa churin Abimelecmi mamanpa castankunapa kasqan Siquem llaqtaman rirqa hinaspam rimanakamurqaku mamanpa llapallan familiankunawan kaynata:

²Ama hina kaspayá Siquem llaqtapi llapallan kamachikuqkunata kaynata niychik: “¿Mayqantataq munawaqchik, Jerobaalpa llapallan qanchis chunka churinkuna gobiernasunaykichiktachu icha ñoqalla gobiernanaytachu? Amayá qonqaychikchu ñoqaga qamkunapa aylluykichik kasqayta” nispa.

³Siquem llaqtapi kaq llapallan kamachikuqkunaman tukuy kay palabrakunata mamanpa castan runakuna Abimelecpa favorninpi rimaruptinmi chay llaqtapi runakuna ratakuykurqa Abimelecman: “Payqa ayllunchikmi” nispa. ⁴Medio kilo masnin qollqeta Baal-beritpa templonmanta Abimelecman qoykuptinkum chaywan contratarurqa yanqa puriq qella runakunata, chay runakunataqa contratarurqa payta puriysinapqam. ⁵Chaymi Ofra llaqtapi *yachaq taytanpa ayllunkunaman Abimelec rispan Jerobaalpa qanchis chunka qari churinkunata otaq wawqenkunata wañurachirqa huk rumipa hawallanpi, Jerobaalpa sullka churin Jotanmi ichaqa mana wañururqachu pakakurusqanrayku. ⁶Siquem llaqtapi llapallan yachaqkunam huñunakururqaku Milo barriopi llapallan kaqkunapiwan hinaspam rispanku Abimelecta reypaq churarurqaku Siquem llaqtapi otaq encina sachapa hichpanpi, chaytaqa ruraraqaku adorasqanku pilarpa ladonpim.

⁷Jotanman willaykuptinkum pasarqa Gerezin Moqopa puntanman hinaspam chaymanta qayakamurqa kaynata:

—Siquem llaqtapi kamachikuqkuna, uyariwaychik, qamkunatapas Diosyá uyarisunkichik.

⁸—Huk kutipis sachakuna kikinkupaq reyta akllayta munaspanku aceitunas sachata nisqaku: “Qamyá gobiernawayku” nispa. ⁹Chaysi aceituna sachañataq nisqa: “¿Aceite qonaytachu dejaruyman sachakunata gobiernanaypaq? Chay aceitewanmi Diospas chaynataq runakunapas honrasqa kanku” nispa. ¹⁰Hinaptinsi sachakunaqa nisqaku higos sachataña: “Qamñayá gobiernawayku” nispa. ¹¹Hinaptinsi higos sachañataq nisqa: “¿Allin miski ruruytachu dejaruyman sachakunataña gobiernanaypaq?” nispa.

¹²—Chaymantas sachakunaqa nisqaku uvas sachataña: “Chaynaqa qamñayá gobiernawayku” nispa. ¹³Hinaptinsi uvas sachañataq nisqa: “¿Diestapas chaynataq runakunatapas kusichiq vinoytachu dejaruyman sachakunataña gobiernanaypaq?” nispa.

¹⁴—Hinaptinsi llapallan sachakunaqa qotu-qotutaña nisqaku: “Qamñayá gobiernawayku” nispa. ¹⁵Hinaptinsi qotu-qotuqa nisqa: “Cheqaptapuni gobiernanaypaq churaruwaspaykichikqa hamuspáyá ñoqapi llantukuychik, mana chayna kaptinqa ñoqamanta nina lloqsiruspanyá Libanopi cedrokunata ruparuchun” nispa.

¹⁶—Kunanyá tapusqaykichik: ¿Abimelecta reypaq churaspaykichikqa allin rurayman hinachu rurarunkichik? ¿Jerobaaltapas chaynataq ayllunkunatapas allintachu rurarunkichik? ¿Paypa rurapusqaykichikman hinachu pagarunkichik? ¹⁷Taytayqariki qamkunarayku peleaspanmi vidantapas peligroman churarqa Madian casta runakunamanta librasunaykichikpaq, ¹⁸qamkunañaataqmi taytaypa ayllunkunapa contranpi kunan hatarirunkichik hinaspan huk rumipa hawallanpi qanchis chunka qari churinkunata wañurachinkichik hinaspan Siquem llaqtapi *yachaq runakunapa gobiernaqninpaqña churarunkichik taytay Jerobaalpa sirvientanpa wawan Abimelectapas, chaynataqariki rurarunkichik aylluykichik kasqanraykum. ¹⁹Sichu allin rurayman hina taytay Jerobaalwan hinaspa ayllunkunawan kunan ruraspaykichikqa chay Abimelecwanyá kusikuychik, paypas qamkunawantaqyá kusikuchun. ²⁰Mana chayna kaptinqa Abimelecman nina lloqsiramuspanyá ruparuchun Siquem llaqtapi runakunatawan Milo barriopi yachaqkunata, chay llaqtamantapas nina lloqsiramuspanyá Abimelectapas ruparuchun.

²¹Chaynata niruspanmi Jotamqa lluptikurqa Beer llaqtaman, chaypiqa *yacharqa wawqen Abimelecman pakakunanpaqmi.

²²Chaynapim Abimelecqa Israel casta runakunapi kimsa wataña munaychakurqa. ²³Ichaqa mana allin espirituta Abimelecmanwan Siquem llaqtapi *yachaqkunaman Dios kachaykuptinmi Abimelecta paykuna traicionarurqa. ²⁴Chaynataqa Diosmi rurarqa Jerobaalpa qanchis chunka qari churinkunata Abimelec wañurachisqanrayku, chaynataqa rurarqa wawqenkunata wañurachiq Abimelecta vengakunanpaqmi chaynataq Siquem llaqtapi yachaqkunatapas yanapasqankumanta vengakunanpaqmi. ²⁵Siquem llaqtapi yachaqkunam orqokunapa puntanpi churarurqaku wateqaqkunata, chaykunapiqa churarurqaku llapallan ñannin pasaqkunata suwanankupaqmi, chaykunamantam Abimelecman willarqaku.

²⁶Huk punchawmi Ebedpa churin Gaal sutiyoq runa wawqenkunawan pasarqa Siquem llaqtaman hinaptinmi Siquem llaqtapi *yachaqkuna confiakurqaku paypi. ²⁷Chay Siquem llaqtayoqkunam chakraman rispanku uvasninkuta pallarqaku hinaspan uvasta saruspa fiestata rurarqaku, diosninkupa templonman yaykuspanmá mikuspa hinaspa upyasqa Abimelecta ñakarqaku. ²⁸Ebedpa churin Gaalmi nirqa:

—¿Pitaq Abimelecqa Siquem llaqtapi yachaqkuna payta servinanchikpaq? ¿Manachum payqa Jerobaalpa churin? ¿Manachum Zebulpas paypa yanapaqnin? Siquempa taytan Hamorpa castankunatayá servispaqa serviychik, amayá servisunqa Abimelectachu.

²⁹Amalaya qamkunapi munaychakuq rikuriruyman, chayna kaptinqa Abimelecta qarqoruspaycha niyman: “Tropaykikunata yapaspáyá peleananchikpaq lloqsimuy” nispa.

³⁰Ebedpa churin Gaalpa rimasqankunata llaqtapi gobernador Zebul uyairuspanmi sinchita piñakururqa. ³¹Chaymi mana pipapas yachasqallanta willakuqkunata kacharqa Abimelecman kaynata nimunankupaq:

—Ebedpa churin Gaalmi wawqenkunapiwan hamurunku kay Siquem llaqtaman hinaspanku runakunata hatarichichkanku qampa contraykipi. ³²Chaynaqa kunan tutayá qanwan kaq soldadokunapiwan rispa wateqaqkunata churamuy chakrakunapi ³³hinaspayá paqarin inti qespimuytaña llaqtaman pasaykuy chaynapim runankunapiwan contraykipi Gaal lloqsimuptin munasqaykiman hina ruranki —nispa.

³⁴Chaynapimá Abimelecqa llapallan tropankunapiwan tutan rispanku tawaman rakinasqa Siquem llaqtata wateqarqaku. ³⁵Llaqtapa punkunman Ebedpa churin Gaal lloqsiramuptinmi Abimelecpas llapallan tropankunapiwan pakakusqankumanta lloqsiramurqaku. ³⁶Chaymi tropakunata Gaal qawaykuspan Zebulta nirqa:

—Qaway, orqokunapa puntanmantam runakuna uraykamuchkan —nispa.

Hinaptinmi Zebulñataq nirqa:

—Qamqa rikuchkanki orqokunapa llantuynintam runakunata hina —nispa.

³⁷Chaymi Gaalñataq huktakan nirqa:

—Qaway, runakunam uraykamuchkan Allpapa Puputin sutiyoq orqomanta, wakin tropañataqmi hamuchkan Adivinaqkunapa Encina Sachan sutiyoq ñanninta —nispa.

³⁸Hinaptinmi Zebulñataq nirqa:

—¿Maytaq tukuy rimasqaykiqa? Qamqariki nirqanki: “¿Pitaq Abimelecqa payta servinanchikpaq?” nispa. ¿Manachu paykunaga mana kaqllapaq hapisqayki runakuna? Chaynaqa kunan lloqsispayá peleamuy —nispa.

³⁹Hinaptinmi Siquem llaqtapi *yachaqkunata pusaspa Gaal lloqsirqa Abimelecqa contranpi peleamunanpaq. ⁴⁰Ichaqa Gaalta Abimelec qatiptinmi paypa qayllanmanta lluptirurqa chaymi Siquem llaqtapa zaguan punkunpipas achkaq wañururqaku. ⁴¹Abimelecmi qeparurqa Aruma sutiyoq sitiopi Gaaltawan ayllunkunatañataqmi Zebul qarqorurqa manaña Siquem llaqtapi yachananpaq.

⁴²Paqarinnintin punchaw Siquem llaqtayoq runakuna campoman lloqsiruptinkum Abimelecman willamurqaku ⁴³chaymi payqa tropankunata kimsaman rakiruspa campopi wateqarqaku. Runakuna Siquem llaqtamanta lloqsiramuptinmi pakakusqankumanta lloqsiramuspanku paykunawan pelearqaku. ⁴⁴Abimelecmi paywan kaq tropakunapiwan pasaspa llaqtapa punkunta dueño chakururqaku, iskayman rakinasqa wakin tropakunañataqmi campopi kaqman pawaykuspanku lliwta wañurachirqaku. ⁴⁵Abimelecqa tukuy punchawmá Siquem llaqtapa contranpi pelearqa, chay llaqtata dueño chakuruspanmi chaypi runakunatapasa wañurachirqa, llaqtatapas purmarachispanmi kachitaraq maqchiykurqa.

⁴⁶Siquem llaqtapa torrenpi llapallan kaqkuna Abimelecqa rurasqanta uyariruspankum El-berit taytachapa templonpa torrenman yaykururqaku. ⁴⁷Chay Siquem llaqtapa torrenpi llapallan *yachaqkuna huñunakurusqankutam Abimelecman willaykurqaku.

⁴⁸Hinaptinmi payqa Salmon Orqoman rirqa llapallan tropankunapiwan hinaspa sachapa kallmanta hachawan kuchuruspa hombrokuykurqa hinaspa runankunata nirqa:

—Rurasqayta hina apurawman ruraychik —nispa.

⁴⁹Chaynapimá llapallan tropankunapas sapakama sachapa kallmankunata kuchuspanku Abimelecta qatirqaku Siquem llaqtapa torrenkama, chay torrepa muyuriqninman kallmakunata montoykuspankum chay torreta kañaykurqaku. Chaynapim Siquem Torrepi llapallan kaqkuna warmipas-qaripas wañururqaku yaqa waranqa runakuna.

⁵⁰Abimelecqa rirqataqmi Tebes llaqtamanpas hinaspa chay Tebes llaqtata muyurspan dueño chakururqa. ⁵¹Chay llaqtapa chawpinpim karqa qaqay-qaqay torre, chaymanmi lluptikurqaku llapallan qarikuna, warmikuna chaynataq llaqtapi llapallan *yachaqkunapas hinaspa punkunata wichqakuruspanku torrepa hawanman seqarurqaku. ⁵²Hinaptinmi Abimelecñataq peleastin torrepa punkunman chayarurqa. Kañaykunanpaq kachkaptinñam

⁵³huk warmi pakisqa tunaw rumita kachaykamurqa Abimelecqa umanman hinaptinmi umanta pakirurqa. ⁵⁴Chaymi arman apaq soldadonta apurawllamanña nirqa:

—Espadaykita horqospa wañurachway, yanqam “Warmim wañurachin” nispa ninmanku.

Hinaptinmi arman apaq runa espadawan pasarachiptin wañururqa. ⁵⁵Abimelecta wañusqataña Israel casta tropakuna qawaykuspankum sapakama wasinkuman kutikurqaku. ⁵⁶Chaynatamá Abimelecman Dios pagarqa, taytanpa contranpi mana allinta ruraspa qanchis chunka wawqenkuna wañurachisqanmanta. ⁵⁷Siquem llaqtayoq llapallan runakunapa tukuy mana allin rurasqantam Dios kikinkupa hawanman kutichipurqa, Jerobaalpa churin Jotampa ñakasqanmá paykunapiqa cumplikurqa.

Tolapa chaynataq Jairpa gobiernasqanmanta

10 ¹Abimelec wañuruptinmi Fuapa churin Tola hatarimurqa Israel casta runakunata librananpaq. Chay Fua sutiyoq runaqa karqa Isacar ayllumanta Dodopa churinmi. Chay Tola sutiyoq runaqa *yacharqa Efrain orqokunapi kaq Samir llaqtapim. ²Paymi Israel casta runakunata gobiernarqa iskay chunka kimsayoy wata, wañuruptinñataqmi pamparurqaku Samir llaqtapi.

³Tola wañuruptinmi Galaad lawmanta kaq Jair sutiyoq runa hatarimurqa, paymi Israel casta runakunata gobiernarqa iskay chunka iskayniyoq wata. ⁴Jairpam karqa kimsa chunka churinkuna, paykunam kimsa chunka asnokunapi sillakuqku, kimsa chunkataqmi llaqtankupas karqa. Kay libro qellqasqa kasqan punchawkamam “Jairpa Llaqtankunawan” sutichasqa karqa chay llaqtakunaqa, chay llaqtakunaqa kachkan Galaad lawpim.

⁵Jair wañuruptinmi pamparurqaku Camon llaqtapi.

Israel castakunata Amon castakuna ñakarichisqanmanta

⁶Israelpa mirayninkunam ichaqa yapatawan Tayta Diospa qayllanpi mana allinta rurarqaku. Paykunamá adorarqaku Baal taytachakunata, Astarte sutiyoq mamachakunata, Aram nacionpa taytachankunata, Sidon llaqtapa taytachankunata, Moab casta runakunapa taytachankunata, Amonpa mirayninkunapa taytachankunata hinaspa Filistea casta runakunapa taytachankunata. Tayta Diosta seqaruspam manaña paytachu adorarqaku. ⁷Chaymi Israel castakunapa contranpi Tayta Dios piñakuruspan qoykurqa Filistea casta runakunamanwan Amonpa mirayninkunamanña. ⁸Chay watamantapunim Israelpa mirayninkunata venceruspa chunka pusaqniyoq wata ñakarichirqaku Jordan Mayupa chimpan Amor casta runakunapa ñawpaq allpanpi, Galaad lawpi kaq Israelpa llapallan mirayninkunatamá paykunaqa ñakarichirqaku. ⁹Amonpa mirayninkunaqa Jordan Mayutapas chimpanurqakutaqmi Juda ayllupa, Benjamin ayllupa hinaspa Efrain ayllupa contranpi peleanankupaq. Chaynapim Israel casta runakunaqa sinchi sasachakuypi tarikurqaku.

¹⁰Hinaptinmi Tayta Diosta Israelpa mirayninkuna qayakurqaku kaynata nispanku:

—Qampa contraykipim huchallikuruniku. Qam Diosniykuta qepanchakuruspaykum Baal sutiyoq taytachakunataña adorarqaniku —nispa.

¹¹Hinaptinmi Israelpa mirayninkunata Tayta Dios nirqa:

—Qamkunatam ñakarichisurqankichik Egipto nacionniyoq runakuna, Amor casta runakuna, Amonpa mirayninkuna, Filistea runakuna, ¹²Sidon llaqtayoq runakuna, Amalec casta runakuna hinaspa Maon casta runakuna. Hinaptinmi ñakarichisqa kaspayaqawaptikichik paykunamanta libraqaykichik. ¹³Aswanqa qamkunam qepanchakuruwaspaykichik taytacha-mamachakunataña adorarqankichik chaymi qamkunataqa manaña librasqaykichikchu. ¹⁴Rispayá aklakusqaykichik taytacha-mamachakunataña qayakamuychik, paykunayá ñakarichisqa kasqaykichik tiempopi librasunkichik —nispa.

¹⁵Chaymi Israelpa mirayninkunañataq Tayta Diosta nirqaku:

—Huchallikurunikum, qamyá munasqaykita ruray ñoqaykuwan, ruegakullayki-kum kunanllañayá libraykuwayku —nispa.

¹⁶Kikillankumanta huklaw nacionpa taytachankunata saqeruspendum Tayta Diostaña adorarqaku chaymi Israelpa mirayninkunataqa ñakarispankumanta Dios llakipayarikurqa.

¹⁷Amonpa mirayninkuna guerrapaq huñunakuruspa Galaad lawpi campamentonkuta sayachirqaku, Israelpa mirayninkunapas huñunakuruspa Mizpa llaqtapa hichpanpi campamentonkuta sayachirqaku. ¹⁸Hinaptinmi Galaad lawpi runakuna kamachiqninkunapiwan ninakurqaku:

—Pipas Amonpa mirayninkunapa contranpi peleay qallariqmi kanqa Galaad lawpi llapallan *yachaqkunapa jefen —nispa.

Jeftey sutiyoq jefenkumanta

11 ¹Galaad lawmanta kaq Jefteymi karqa valeroso soldado. Payqa chuchumika warmipa wawanmi karqa, Jefteypa taytanñataqmi karqa Galaad.

²Warminpipas karqam Galaadpa churinkunaqa, chay churinkuna wiñaruspanmi Jefteyta wasinmanta qarqorurqaku kaynata nispa:

—Huk warmipa wawan kasqaykiraykum taytanchikpa wasinpiqa mana herencia chaskiwaqchu —nispa.

³Chaymi Jefteyqa wawqenkunamanta lluptiruspa Tob lawpi *yacharqa, qella runakuna payman hukllawakuykuptinmi paykunawan lloqsiqku.

⁴Tiempomantañam Amonpa mirayninkuna Israel castakunawan pelearqaku.

⁵Chayraykum Galaad lawpi ancianokuna rirqaku Tob lawmanta Jefteyta pusamunakupaq. ⁶Paytam nirqaku:

—Hakuchikyá jefeyku kanaykipaq chaynapi Amonpa mirayninkunapa contranpi peleamunanchikpaq —nispa.

⁷Hinaptinmi Jefteyñataq Galaad lawpi ancianokunata nirqa:

—¿Manachum qamkunaqa cheqniwaspaykichik taytaya wasinmanta qarqomuarqankichik? ¿Llakipi kaspaykichikñachum kunan hamuwankichik? —nispa.

⁸Hinaptinmi paykunañataq nirqaku:

—Sasachakuypi kasqaykuraykumá kunan hamuniku ñoqaykuwan rinaykipaq hinaspa Amonpa mirayninkunapa contranpi peleaspa Galaad lawpi llapallan *yachaqkunapa jefenña kanaykipaq —nispa.

⁹Hinaptinmi Jefteyñataq nirqa:

—Sichu Amonpa mirayninkunapa contranpi peleaq kutichiwapkichik Tayta Dios vencehiwaptinqa qamkunapa jefekichikmi kasaq —nispa.

¹⁰Hinaptinmi Galaad lawpi ancianokunañataq nirqa:

—Tayta Diosyá testigonchik kachun, nisqaykiman hinam rurasaqku —nispa.

¹¹Jeftey paykunawan riptinmi runakuna churarqaku kamachiqninkupaq chaymi Tayta Diospa qayllanpi lliw rimasqankunata yapatawan Jeftey rimarqa Mizpa llaqtapi. ¹²Chaymantam Jeftey willakuqkunata kacharqa Amonpa mirayninkunapa reyninman kaynata nispa:

—¿Imanarqaykitaq ñoqqa nacionniypa contranpi hamunaykipaq? —nispa.

¹³Chaymi Jefteyqa kachasqankunata Amonpa mirayninkunapa reynin nirqa:

—Ñoqaykuqa qamkunawan peleaqmi hamuchkaniku, Israel casta runakuna Egipto nacionmanta lloqsimuspa Arnon Mayumanta Jaboc Mayukama hinaspa

Jordan Mayukama allpaykuta dueñochakururqaku, chaynaqa kunanyá mana guerrallawan kutiykachipuwayku —nispá.

¹⁴Hinaptinmi Amon casta runakunapa reyninman Jeftey huktawañ willakuqkunata kacharqa. ¹⁵Hinaspam kaynata nichimurqa:

—Israel casta runakunaqa manam dueñochakurqakuchu Moab castakunapa allpantaqa nitaq Amonpa mirayninkunapa allpantapas. ¹⁶Egiptomanta Israel casta runakuna lloqsimuspaqa chunniqnintam hamurqaku Puka Lamar Qochakama hinaspam Cades llaqta lawman chayamurqaku. ¹⁷Hinaptinmi Israel castakuna kacharqa willakuqkunata Edom nacionpa reyninman: “Allpayki ukuntayá pasarullasaqku” nispá. Ichaqa Edom nacionpa reyninmi mana munarqachu. Moab nacionpa reyninmanpas kacharqam ichaqa paypas manataqmi munarqachu, chayraykum Israel castamasiykuqa qeparqaku Cades llaqta lawllapi. ¹⁸Chaymantañaataqmi chunniqninta hamuspanku Edom castakunapa hinaspa Moab castakunapa allpanta muyumurqaku, Moab casta runakunapa allpanpa intipa qespimunaw lawninman chayaramuspankum Arnon Mayupa chimpanpi samarurqaku, manam pasarqakuchu Moab casta runakunapa linderontaqa Arnon Mayu Moab nacionpa linderon kasqanrayku. ¹⁹Israel casta runakunam kacharqa willakuqkunata Hesbon llaqtapi gobiernaq Amor casta runakunapa reynin Sehonman: “Allpayki ukuntayá pasarullasaqku mayman rinaykuman chayarunaykupaq” nispá. ²⁰Chay Rey Sehonmi ichaqa mana munarqachu Israel casta runakuna paypa allpan pasanankuta, llapallan runankunata Jahaza llaqta lawpi huñuruspanmi Israel casta runakunapa contranpi pelearqa. ²¹Ichaqa Israelpa yupaychasqan Tayta Diosmi Rey Sehonta llapallan runankunatawan Israel castakunaman qoykurqa hinaptinmi paykunata wañurachispan dueñochakururqa chay nacionpi *yachaq llapallan Amor casta runakunapa allpanta. ²²Dueñochakururqakutaqmi Amor runakunapa llapallan allpantapas Arnon Mayumanta Jaboc Mayukama chaynataq chunniqmanta Jordan Mayukamapas. ²³¿Chaynaqa Israelpa yupaychasqan Tayta Diospa qowasqankutachu munachkanki qechuruwaykuta? Chaytaqariki Tayta Diosmi Amor casta runakunamanta qechururqa. ²⁴Quemos diosnikipa qosusqaykitaqa ¿manachum dueñochakuwaq? Chaynataqmi ñoqaykupas yupaychasqayku Tayta Diospa qowasqankutaqa dueñochakuniku. ²⁵¿Moab nacionpa reynin Ziporpa churin Balacmantapas aswan allinpaqchu hapikunki? Payqa manam atipanakurqachu nitaq pelearqachu Israel casta runakunapa contranpiqa. ²⁶Israel casta runakunaqa yaqa kimsa pachak watañam *yachachkaniku Hesbon hinaspa Aroer llaqtakunapiqa chaynataq llaqtachankunapipas chaynataq Arnon Mayupa patan llaqtakunapipas. ¿Imanasqataq mana chay tiempopi-chu kutichikurqankichik? ²⁷Ñoqaqa manam imanarqaykichu, qamqariki mana allintam rurachkanki contraypi peleaspayki. Tayta Diosmi juezqa, kunanqa paypuniyá juzgawasunchik Israelpa mirayninkunatapapas chaynataq Amonpa mirayninkunatapapas —nispá.

²⁸Amon casta runakunapa reyninqa manam caso-preciotapas churarqachu Jefteypa willachisqantaqa.

Jefteypa prometekusqanmanta

²⁹Tayta Diospa Espiritun Jefteya yanapaptinmi pasarqa Galaad hinaspa Manases lawninta. Pasarqataqmi Galaad lawpi Mizpa llaqtantapas. Mizpa llaqtamantañaataqmi pasarqa Amonpa mirayninkunapa kasqanman. ³⁰Jefteymi Tayta Diosman prometekurqa kaynata:

—Sichum Amonpa mirayninkunata makiyman churaykuptikiqa ³¹vencesqaymanta kutimuptiy tupanaypaq wasiyman lloqsimuqmi qampaq kanqa, wañuchispaymi kañapusqayki —nispá.

³²Amonpa mirayninkunapa contranpi Jeftey peleaq riptinmi Tayta Dios paypa makinman churaykurqa. ³³Iskay chunka llaqtakunatam vencerurqa Aroer llaqtamanta Minit llaqtakama hinaspa Abel-keramim llaqtakama. Wañurachirqataqmi achkallaña runakunatapas. Chaynatam Amonpa mirayninkunata Israelpa mirayninkuna humillarachirqa.

³⁴Mizpa llaqtapi wasinman Jeftey kutimuptinmi chullachalla kapuq warmi churin lloqsiramurqa, payqa taytan chaskinanpaqmi lloqsimurqa tinyakunawan tusustin. Jefteypa huk churinga manam karqachu. ³⁵Chay churinta Jeftey qawaykusanmi pachankunata llikipakuspan kaynata nirqa:

—Ay churilláy, humillarachiwaspaykim hatun llakiman churaruwanki, Tayta Diosmanmi prometekurqani, chay prometekusqaytaqa cumplisaqchá —nispa.

³⁶Chaymi churinñataq nirqa:

—Taytay, sichu Tayta Diosman prometekuspaqa ñoqawanyá ruray prometekusqaykiman hina, enemigoyki Amonpa mirayninkunataqariki Tayta Diospunim vengakurun. ³⁷Ichaqa taytay, suyaykuwayá iskay killata doncellamasiykunawan orqokunaman rispay doncella kasqaymanta chaypi waqamunaypaq —nispa.

³⁸Hinaptinmi taytanñataq nirqa:

—Riyá —nispa.

Iskay killa suyaykuptinmi doncellamasinkunawan orqokunapi doncella kasqanmanta waqamurqa.

³⁹Iskay killa pasaruptinmi taytanman kutimurqa chaymi taytanñataq prometekusqanman hina paywan rururqa. Chaynapim chay churinga doncellalla wañukurqa.

⁴⁰Chaymantapunim Israel nacionpi costumbreña karqa, sipaskunam watan-watan riqku Galaad lawmanta Jefteypa warmi churinmanta tawa punchaw waqaq.

Efrain castamasinkunawan Jeftey pelesqanmanta

12 ¹Efrain casta qarikunam huñunakuruspanku Zafon llaqta lawman Jordan Mayuta chimpanurqaku hinaspa Jefteyta nirqaku:

—Amonpa mirayninkunapa contranpi peleaq richkaspaga çimanasqataq mana qayamuwarqankikuchu qamkunawan rinaykupaq? Chaynaqa ñoqaykum wasikita qamtawan kuskata kañasaqku —nispa.

²Hinaptinmi Jefteyñataq nirqa:

—Ñoqam runaykunapiwan Amonpa mirayninkunawan hatun peleopi karqaniku chaymi qamkunata qayamuchkaptiypas mana yanapawarqankikuchu, ³mana yanapawasqaykikuta qawaspaymi vidayta peligroman churaspay Amonpa mirayninkunawan pelemurqani hinaptinmi Tayta Dios makiyman churaykurqa. Chaynaqa çimanasqamá kunanqa hamuchkankichik ñoqapa contraypi peleanaykichikpaq? —nispa.

⁴Chaymi Galaad lawpi llapallan runakunata Jeftey huñuruspan pelearqa Efrain ayllu tropakunawan hinaptinmi Galaad lawmanta kaqkuna Efrain castakunata vencerurqaku. Efrain castakunam nirqaku:

—Yaw Galaad lawpi *yachaqkuna, qamkunaqa Efrain ayllumanta hinaspa Manases ayllumanta lluptimuqkunam kankichik —nispa.

⁵Hinaptinmi Galaad lawmanta kaqkuna Jordan Mayupa vadonkunata dueño chakururqaku Efrain castakuna mana chimpanankupaq. Efrain castamanta lluptiqkuna: “Pasaytam munaniku” niptinkum Galaad lawmanta kaqkunañataq tapurqaku: “¿Efrain ayllumantachu kanki?” nispa. “Manam” niptinkuñaataqmi ⁶niqku: “Chaynaqa ‘Shibole’ nispayá niychik”. Hinaptinmi: “Sibole” nispa mana

rimayta atiptinkuqa hapiruspa Jordan Mayupa vadonpi wañuchirquku. Efrain ayllumanta kaqkunamá wañururquku tawa chunka iskayniyoq waranqa runakuna.

⁷Jefteymi gobiernarqa Israel nacionpi soqta wata, Galaad lawmanta kaq Jeftey wañuruptinmi Galaadpa huknin kaq llaqtapi pamparurquku.

Kimsa jefekunapa gobiernasqanmanta

⁸Jeftey wañuruptinmi Israel casta runakunata Belen llaqtamanta kaq Izban su-tiyoq runa gobiernarqa. ⁹Paypam karqa kimsa chunka qari churinkunawan kimsa chunka warmi churinkuna, llapallantam casarachirqa mana ayllumanta kaqku-nawan. Izbanmi Israel nacionpi gobiernarqa qanchis wata. ¹⁰Izban wañuruptinmi pamparurquku Belen llaqtapi.

¹¹Ibzanpa qepantam gobiernarqa Israel nacionpi Zabulon ayllumanta kaq Elon, paymi Israel nacionpi gobiernarqa chunka wata. ¹²Zabulon ayllumanta kaq Elon wañuruptinmi pamparurquku Zabulon ayllupa allpan Ajalon llaqtapi.

¹³Elonpa qepantam gobiernarqa Israel nacionpi Piraton lawmanta kaq Hilel-pa churin Abdon. ¹⁴Abdonpam kapurqa tawa chunka churinkuna hinaspa kimsa chunka willkankuna, paykunam sillakuquku qanchis chunka asnokunapi. Abdon-má Israel nacionpi gobiernarqa pusaq wata. ¹⁵Piraton lawmanta kaq Hilelpa churin Abdon wañuruptinmi pamparurquku Piraton lawpi. Piratonqa karqa Ama-lec runakunapa orqonpim otaq Efrain ayllupa allpanpim.

Sansonpa nacesqanmanta

13 ¹Israelpa mirayninkunam huktawan Diospa qayllanpi mana allinta rurar-qaqu hinaptinmi Filistea casta runakunaman Tayta Dios qoykurqa tawa chunka watapaq.

²Dan ayllumanta kaq Zora llaqtapim *yacharqa huk qari, paypa sutinmi karqa Manoa, paypa warminñataqmi karqa mana wachakuq. ³Chay warmimanmi Tayta Diospa angelnin rikuriykuspan nirqa:

—Qamqa mana wachakuq kachkaspapas wiksayakuspaykim qari wawata wachakunki. ⁴Chaynaqa amam tomankichu vinota nitaq ima sinkachikuqtapas. Amataqmi mikunkichu mana mikuna kaqkunataqa. ⁵Wiksayakuspam wachakunki qari wawata, paypa chukchan-taqa amam pipas rutunqachu, payqa nacesqanmantapunim Diospaq rakisqa kanqa. Paymi qallarinqa Filistea casta runakunamanta Israel nacion librayta —nispá.

⁶Chay warmim qosanman hamuspan willarqa kaynata:

—Diosmanta kaq runam hamuwarqa, rikchayninpas kasqa Diospa angelnin hina sinchi manchakuyapaqmi. Manam tapurqanichu maymantam kasqanta, ma-nataqmi paypas sutintaqa willawarqachu. ⁷Paymi niwarqa: “Wiksayakuspaykim qari wawata wachakunki, amam tomankichu vinota nitaq ima sinkachikuqtapas, amataqmi mikunkichu mana mikuna kaqkunataqa, chay wawaqa nacesqanmanta-punim wañukunan punchawkama Diospaq rakisqa kanqa” nispá.

⁸Chaymi Tayta Dosta Manoa mañakuspa nirqa:

—Señorlláy, mañakullaykim chay qampa kachamusqayki runayá ñoqaykuman kuti-muchun hinaspayá yachachiwachunku nacemuq wawawan imam ruranaykuta —nispá.

⁹Manoapa mañakusqanta Dios uyariruptinmi Diospa angelnin huktawan chay warmiman kutimurqa campopi kachkaptin aswanqa qosan Manoaqa manam chay-pichu karqa. ¹⁰Warmiñataqmi apurawllamanña kallpaspan qosanman willamurqa:

—iQayninpa rikuriwaqniy runam huktawan rikuriykuwan! —nispa.

¹¹Chaymi Manoa warminwan rispa chay runapa kasqanman chayaruspan nirqa: —¿Qamchu warmiywan rimaq runa kachkanki? —nispa.

Payñataqmi nirqa:

—Arí ñoqam kachkani —nispa.

¹²Manoam nirqa:

—Nisqaykikuna cumplikuptinqa ñimaynatataq chay wawataqa uywasaqku?

¿Imatataq payqa ruranqa? —nispa.

¹³Chaymi Manoata Diospa angelnin nirqa:

—Warmikim kasukunqa ñoqapa llapa ima nisqaykunata. ¹⁴Amam imatapas uvasmanta kaqtaqa mikunqachu, amataqmi vinotapas nitaq ima sinkachikuqtapas tomanqachu. Amataqmi mikunqachu mana mikuna kaqkunataqa, kasukuchunyá lliw kamachisqaytaqa —nispa.

¹⁵Hinaptinmi Tayta Diospa angelninta Manoa nirqa:

—Ama hina kaspaykiyá suyaykuwayku huk cabrachata yanurapunaykukama —nispa.

¹⁶Tayta Diospa angelninñataqmi nirqa:

—Harkawaptikipas mikuynikitaqa manam mikusaqchu Tayta Diospaq animalta kañapuya munaspaqa paypaqyá kañaykapuy —nispa.

Manoaga manam yacharqachu Tayta Diospa angelnin kasqanta. ¹⁷Chayraykum Tayta Diospa angelninta nirqa:

—Sutikitayá willaykuwayku niwasqaykiku cumplikuptin agradecekunaykupaq —nispa.

¹⁸Hinaptinmi Tayta Diospa angelninñataq nirqa:

—¿Imanasqataq sutiya tapuwanki? Sutiyaq admirakuypaqmi —nispa.

¹⁹Hinaptinmi Manoa huk cabrachatawan kawsaykunamanta ofrendata apaspan rumipa hawanpi Tayta Diospaq kañarqa. Chaymi Manoa warminpiwan qawach-kaptinku Tayta Diospa angelnin milagrotá ruraraq, ²⁰altarmanta nina altoman lenguaptinmi Tayta Diospa angelnin wicharirqa lenguachkaq ninapi. Manoam warminpiwan chayta qawaspanku qonqoranpa pampaman kumuykurqaku.

²¹Tayta Diospa angelnin Manoamanpas chaynataq warminmanpas manaña huktawan rikurimuptinmi Manoaga yacharurqa Tayta Diospa angelnin kasqanta.

²²Manoam nirqa warminta:

—Cheqaptapunim wañurusunchik Diosta rikusqanchikrayku —nispa.

²³Hinaptinmi warminñataq nirqa:

—Sichu Tayta Dios wañunanchikta munaspanqa manach chaskiwachwanchu karqa ofrenda kañasqanchiktapas nitaq kawsaykunamanta ofrendatapas, manataqchá tukuy kaykunatapas qawachiwachwanchu karqa, nitaqchá chaykunatapas willawachwanchu karqa —nispa.

²⁴Chay warmi wachakuruspanmi chay wawanta suticharqa Sansonwan. Wawa wiñaptinmi Tayta Dios payta bendecirqa. ²⁵Zora llaqtamanta Estaol llaqtaman riqñanpi kaq Danpa campantonpi Sanson kachkaptinmi Tayta Diospa Espiritun pay kallpanchayta qallarirqa.

Sansonpa casarakusqanmanta

14 ¹Sansonmi Timnat llaqtaman rispan chaypi Filistea casta sipasta rikururqa. ²Chay llaqtamanta kutimuspanmi tayta-mamanman willarqa kaynata:

—Rikuramunim Timnat llaqtapi Filistea casta sipasta, ama hina caspayá paywan casarachiwaychik —nispa.

³Hinaptinmi tayta-maman nirqa:

—¿Manachu warmi kan ayllunchikpi otaq llapallan nacionninchikpi paywan casarakunaykipaq? ¿Imanasqamá mana señalasqa Filistea casta runakunamanta warmiwanqa casarakuyta munanki? —nispa.

Sansonñataqmi taytanta nirqa:

—Chay sipasmi sonqoyta suwaruwan, paywanyá casarachiwaychik —nispa.

⁴Tayta mamananqa manam yacharqachu Sansonpa munasqanqa Tayta Diosmanta kasqanta. Tayta Diosqa Filistea casta runakunata imaynam castigaruytam maskachkarqa, chay tiempopim Filistea casta runakunaqa Israel castakunapi munaychakuchkarqa. ⁵Sansonmi tayta-mamanpiwan Timnat llaqtaman rirqaku. Timnat lawpi uvas huertakunaman chayaruptinmi huk malta leon Sansonman pawaykurqa qaparkachastin. ⁶Tayta Diospa Espiritun Sansonta yanapaptinmi huk cabrachata tisapachkaq hina mana imallawan tisaparurqa. Tayta-mamanmanqa manam willakurqachu chay rurasqanmanta. ⁷Chayaruspanmi sipasta rimapayarqa hinaptinmi chay sipasqa Sansonpa sonqonpaq hina karqa.

⁸Isqay kimsa punchawmanta warmiwan casarakunanpaq kutispanmi, ñanmanta rakikururqa wañuchisqan leonpa cuerponta qawananpaq. Qawaykuptinmi leonpa cuerponpi kachkasqa nana-nanaq abeja chaynataq miskinpas. ⁹Chayta horqoykuspanmi mikustin ñanta rirqa. Tayta mamanta hayparuspanmi paykunamanpas qoykurqa mikunankupaq, ichaqa manam willakurqachu chay miskitaqa leonpa cuerponmanta horqomusqanta. ¹⁰Sansonpa taytanmá hamurqa maypim sipaspa kasqanman hinaptinmi Sanson chaypi convidota ruraraq mozokunapa costumbrenman hina. ¹¹Filistea runakuna Sansonta rikuruspankum kimsa chunka compañaqninkunata akllarurqaku paywan kananpaq. ¹²Chaymi compañaqninkunata Sanson nirqa:

—Ñoqam kunan nisqaykichik huk watuchita, sichu qamkuna qanchis punchawmanta fiestakama imam ninanta tariruptikichikqa, ñoqam qosqaykichik lino-manta kimsa chunka pachakunatawan kimsa chunka fiesta pachakunata. ¹³Mana adivinayta atispam ichaqa qamkuna qowankichik linomanta kimsa chunka pachakunata hinaspa kimsa chunka fiesta pachakunata —nispa.

Hinaptinmi paykunañataq nirqa:

—Niwaykuyá chay watuchikita —nispa.

¹⁴Hinaptinmi paykunaman nirqa:

Mikuqmantam mikuy lloqsiramun,
kallpayoqmantam miski lloqsiramun.

Hinaptinmi paykuna mana atirqakuchu kimsa punchawpi chay watuchi adivinayta. ¹⁵Tawa punchawmantam Sansonpa warminta chay mozokuna nirqaku:

—Tapupayay qosaykita kay watuchipa imam ninanta willawanankupaq, mana chayna kaptinqa qamtam taytaykipa familiantawan kañarusqaykiku. ¿Kaymanqa convidaramuwarqankiku suwaruwanallaykikupaqchu? —nispa.

¹⁶Chaymi Sansonpa warmi paypa qayllanpi waqaspa nirqa:

—Cheqniyllam-cheqniwanki, manam kuyawankichu, llaqtamasiykunaman nisqayki watuchipa imam ninantaqa manam willawankichu —nispa.

Sansonñataqmi nirqa:

—¿Taytaymanpas nitaq mamaymanpas mana willachkaspaychu qanmanñataq willaruykiman? —nispa.

¹⁷Ichaqa Sansonpa warminmi paypa qayllanpi waqarqa convidopa qanchis kaq punchawninkama. Sansonpa warmin ruegapayasqanraykum convidopa qanchis kaq punchawninpi willaykurqa watuchipa imam ninanta chaymi payñataq llaq-tamasinkunaman willaykurqa. ¹⁸Chay qanchis kaq punchawpim manaraq inti seqaykuchkaptin chay llaqtapi runakuna Sansonta nirqaku:

Mielmantapas aswan miskiqa
 ¿imaraqtaq kanman?
 Leonmantapas aswan kallpayoqqa
 ¿imaraqtaq kanman?

Chaymi Sansonñataq paykunata nirqa:

—Vaquillaywan yapuruspaykichikmi watuchiypa imam ninanta yacharunki-chik —nispa.

¹⁹Tayta Diospa Espiritun Sansonta yanapaptinmi Ascalon llaqtaman rispan paykunapa castanmanta kimsa chunka qarikunata wañurachimurqa. Paykunamanta qechumusqanwanmi watuchin adivinaqkunaman fiesta pachakunata qoykurqa hinaspa sinchi piñasqa taytanpa wasinman kutikurqa. ²⁰Sansonpa warmintaña-taqmi casararachirqaku Sansonpa huk kaqnin compañaqninwanña.

15 ¹Unay tiempomantañam trigo rutuy tiempopi cabrachata Sanson apari-kuspan warmin watukuq kutirqa. Chayaruspanmi suegronta nirqa:
 —Warmiypa kasqan cuartomanmi yaykusaq —nispa.

Chaymi Suegronñataq mana munaspan ²nirqa:

—Ñoqaqa piensarqani cheqnisqaykitam chaymi casararachirqani amigoy-kiwanña aswanqa sullka ñañanmi kachkan paymantapas aswan buenamoza, paywanñayá casarakuruy mayorninpa rantinpi —nispa.

³Hinaptinmi Sansonñataq nirqa:

—Chaynaqa mana huchayoqmi kasaq Filistea casta runakunata mana allinta ruraspayqa —nispa.

⁴Sansonmi campoman pasaspan hapiramurqa kimsa pachaq atoqkunata, iskay atoq-pa chupanta tinkiruspam yantata wataykurqa chawpinman. ⁵Chaymantam yantata rataykachispan atoqkunata kachaykurqa Filistea runakunapa kawsayninman chaymi montonasqa gavillakunatawan sayaq kawsaykunata ruparurqa, ruparurqataqmi uvasku-natapas chaynataq aceituna sachakunatapas. ⁶Hinaptinmi Filistea runakuna nirqaku:

—¿Pitaq kayta ruraron? —nispa.

Hinaptinmi nirqaku:

—Timnat llaqtayoy runapa masan Sansonmi kaytaqa ruraron warminta sue-gron qechuruspan amistadninwan casararachisqanrayku —nispa.

Chaymi Filistea runakuna hamuruspanku warmintawan taytanta kañarurqaku. ⁷Sansonñataqmi paykunata nirqa:

—Kay rurasqaykichikmanta vengakuspayñam ñoqaqa samasaq —nispa.

⁸Chaymi mana llakipayaspa Sansonqa tullunkupas pakipakunankama wañura-chirqa mancharikuypaqta. Chaymanta rispanmi Etam Qaqa machaypi *yacharqa.

Asnopa kakichunwan enemigonkunata Sanson vencesqanmanta

⁹Filistea runakuna hamuruspankum Juda lawpi campamentonkuta sayarachirqa-ku Lehi lawkama. ¹⁰Chaymi Juda lawpi *yachaqa runakuna paykunata tapurqaku:

—¿Imanasqataq contraykupi peleaq hamurunkichik? —nispa.

Chaymi Filistea runakunañataq nirqaku:

—Imaynam rurawasqankuman hina ruranaykupaqmi Sanson chaqnaq hamuni-ku —nispa.

¹¹Hinaptinmi Juda lawmanta kimsa waranqa qarikuna Etam Qaqa machayman rispanku Sansonta nirqaku:

—¿Manachum qamqa yachanki Filistea runakunaqa ñoqanchikpi munaychakusqanta? ¿Imanasqataq kaytaqa ruraruwankiku? —nispa.

Hinaptinmi Sansonñataq nirqa:

—Paykunapa imaynam rurawasqanta hinam ñoqapas paykunata ruraraqani —nispa.

¹²Chaymi Juda runakuna nirqaku:

—Ñoqaykum hamuniku qamta chaqnaspayku Filistea runakunapa makinman churamunaykupaq —nispa.

Hinaptinmi Sansonñataq nirqa:

—Jurawaychik ama wañuchiwanaykichikpaq —nispa.

¹³Chaymi paykunañataq nirqa:

—Manam wañuchisqaykikuchu, chaqnaruspallaykum Filistea runakunaman qosqaykiku —nispa.

Iskay mosoq waskakunawan chaqnaruspankum qaqamanta pusamurqaku.

¹⁴Lehi lawman chayarachimuptinkum Filistea runakuna kusikuymanta qaparistin lloqsimurqaku Sansonwan tupanankupaq ichaqa Tayta Diospa Espiritun payta yanapaptinmi brazonkunapi chaqnasqa waskakunata tipirurqa rupasqa lino waskata tipichkaq hinalla hinaptinmi makinkunamanta wichirurqa. ¹⁵Chayllaraq wañuruq asnopa kakichunta tariruspam chaywan wañurachirqa waranqa Filistea runakunata. ¹⁶Chaymi Sanson nirqa:

Asnopa kakichunwanmi monto-montonta rurarurqani.

Asnopa kakichunwanmi waranqata wañurachirqani.

¹⁷Rimayta tukuruspanmi asnopa kakichunta wischururqa hinaspam chay sitiota suticharqa “Ramat-lehi” nispa. ¹⁸Chaymantam Sanson sinchita yakunayarachikuspa Tayta Diosta mañakurqa:

—¿Kaynasuta vencerachiwachkaspachu kunañataq yakumanta wañurachiwanki kay mana señalasqa runakunapa makinpi? —nispa.

¹⁹Chay Lehi lawpi rumipa uchkunmanta Dios yakuta lloqsirachimuptinmi Sanson tomaykuspa kallpanchakururqa. Chayraykum chay sitiota suticharqa “*b*En-hacore” nispa, chay pukyuqa Lehi lawpim karqa kay libro qellqasqa kasqan punchawkama.

²⁰Sansonmi Israel nacionpi iskay chunka wata gobiernarqa Filistea runakunapa munaychakusqan punchawkunapi.

^a 15:17 Hebreo simipi Ramot-lehi ninanqa “kakichu moqo” ninanmi.

^b 15:19 Hebreo simipi En-hacore ninanqa “qayakuqpa pukyun” ninanmi.

Gaza llaqtapi Sanson kasqanmanta

16 ¹Gaza llaqtaman Sanson rispanmi chaypi rikururqa huk chuchumika warmita hinaspam paywan puñurqa. ²Gaza llaqtapi runakuna llaqtankuman Sansonpa hamurusqanta yacharuspankum llaqtapa muyuriqninpi churakururqaku. Tukuy tutam qasillalla chay llaqtapa punkunkunata wateqarqaku: “Achikyaruptinñam wañurachisunchik” nispa. ³Sansonmi ichaqa puñurqa chawpi tutakamalla. Chay horata hatariruspanmi llaqtapa zaguanninpa punkunkunata pilarnintinta hinaspa cerrojontinta hombrorikuspa pasakurqa. Rispanmi Hebron llaqtapa chimpan moqopa puntankama zaguan punkuta aparurqa.

Sansonta Dalila engañasqanmanta

⁴Chaymantam Sansonqa Sorec Wayqopi huk warmita kuyarurqa, paypa sutinmi karqa Dalila. ⁵Dalilaman Filistea runakunapa kamachiqninkuna chayaruspankum nirqaku: —Sansonta llullallawan tapuruy imapim sinchi kallpam kasqanmanta. Imaynatataq ñoqaykuqa venceruspa chaqnaruymanku paypi munaychakurunaykupaq, rurasqaykimantaqa sapakamam qosqaykiku chunka kimsayoc kilo qollqeta —nispa.

⁶Dalilam Sansonta nirqa:

—Ama hina kaspaykiyá imapim sinchi kallpayki kasqanmanta willaykuway. ¿Imawantaq chaqnarachikuwaq munaychakusqa kanaykipaq? —nispa.

⁷Chaymi Sansonñataq nirqa:

—Sichu chaqnaruwanmanku manaraq chakisqa qanchis waskakunawan hinaptinga kallpay pisiruptinmi wakin qarikuna hinallaña rikurirusaq —nispa.

⁸Filistea runakunapa kamachiqninkunaman Dalila willaykamuptinmi aparamurqaku manaraq chakisqa qanchis waskakunata hinaptinga Dalila chaykunawan Sansonta chaqnarurqa.

⁹Filistea runakuna Dalilapa cuartonpi pakakusqa kachkaptinkum Dalila nirqa:

—iSanson, Filistea runakunam hapirusuchkankiña! —nispa.

Chaymi Sanson waskakunata tipirurqa ninapa rupasqan lino qaytuta hinalla chaynapim mana yacharqakuchu imapim kallpan kasqanta.

¹⁰Chaymantam Sansonta Dalila nirqa:

—Llullakuspam yanqakunallata niwanki, kunanyá ichaqa niykuway imawanmi chaqnasqa kanaykimanta —nispa.

¹¹Sansonmi nirqa:

—Sichu chaqnaruwanmanku mosoq waskakunawan teqoy-teqoyta hinaptinga kallpay pisiruptinmi wakin qarikuna hinallaña rikurirusaq —nispa.

¹²Chaymi Dalila mosoq waskakunawan chaqnaruspan nirqa:

—iSanson, Filistea runakunam hapirusuchkankiña! —nispa.

Filistea runakunam cuartopi pakakusqa kachkarqaku ichaqa Sansonmi chay chaqnachikusqan waskakunata brazonkunamanta tipirurqa huk qaytuta hinalla.

¹³Hinaptinga Sansonta Dalila nirqa:

—Kunankamam yanqakunallata niwaspayki llullakuwachkanki. Kunanyá ichaqa niykuway ¿imawantaq chaqnasqa karuwaq? —nispa.

Chaymi Sansonñataq nirqa:

—Sichu qanchisman simpasqa chukchayta telarpi telawan awaruwaq hinaspañaq sumaqta perqaman estacaruwaq hinaptinqa kallpay pisiruptinmi wakin runakuna hinaña rikurirusaq —nispa.

Chaymi Sansonta Dalila puñurachispa qanchisman simpasqa chukchankunata telarpi telawan awarurqa ¹⁴hinaspam perqaman estacaruspan nirqa:

—iSanson, Filistea runakunam hapirusuchkankiña! —nispa.

Ichaqa Sansonmi puñusqanmata rikchariruspan estacata telarnintinta aysarurqa. ¹⁵Chaymi Dalila nirqa:

—iYaw llulla! ¿Imanasqataq “Kuyaykim” nispa niwanki mana kuyawachkaspaykiqa? Ñam kimsa kutikamaña engañaruwanki, manamá willawankichu imapim sinchi kallpayki kasqantaqa —nispa.

¹⁶Dalilam sapa punchaw chay tapukuywan hikutaspan Sansonta rabiachirqa hinaptinmi pasaypaqtaña amiruspan ¹⁷chay secretonta willaykurqa kaynata:

—Manam haykapipas chukchaytaqa rutuwarqakuchu, ñoqaqa mamaypa wiksanmanta-punim Diospaq rakisqa kani. Sichu chukchayta ruturuwaptinkuqa kallpaymi ñoqamanta chinkarunman, kallpay pisiruptinmi wakin runakuna hinallaña rikuriruyman —nispa.

¹⁸Sansonpa tukuy secretonta Dalila yacharuspanmi Filistea runakunapa kamachiqninkunata qayarachimuspan nirqa:

—Kunanqa hamuychikyá, payqa willaykuwanñam tukuy secretonta —nispa.

Chaymi Filistea runakunapa kamachiqninkuna hamurqaku qollqeta aparikuspanku.

¹⁹Dalilam moqonkunapa hawanpi Sansonta puñurachirqa hinaspam huk qarita qayaykuspan qanchisman simpasqa chukchanta kachiy-kachiyta ruturachirqa, paypa kallpan chinkaruptinmi ñakarichiyta qallaykuspan ²⁰nirqa:

—iSanson, Filistea runakunam hapirusuchkankiña! —nispa.

Puñusqanmanta Sanson rikchariruspanmi piensarqa:

—Kunanpas wakin kutipi hinam librakurusaq —nispa.

Ichaqa manam yacharqachu Tayta Dios paymanta karunchakurusqanta. ²¹Filistea runakuna Sansonta hapiruspankunam ñawinkunata horqorurqaku hinaspam aparqaku Gaza llaqtaman, chaypim bronceamanta cadenawan watasqata carcelpi kaq molinota kutachirqaku. ²²Ichaqa rutsqa chukchanmi kasqallan wiñayta qallarirqa.

Sansonpa wañukusqanmanta

²³Filistea runakunapa kamachiqninkunam huñunakururqaku Dagon sutiyuq tayta-chankuta adoraspam animalkunata wañuchipunankupaq, paykunam kusikuspa nirqaku:

Diosninchikmi Sansonta qoykuwanchik.

Enemigonchik runatam qoykuwanchik.

²⁴Wakin runakunapas Sansonta qawaykuspankunam diosninkuta yupaycharqaku kaynata:

Diosninchikmi Sansonta qoykuwanchik.

Enemigonchik runatam qoykuwanchik.

Chakranchikkuna purmachiqtam qoykuwanchik.

Ayllunchikkuna wañuchiqtam makinchikman churaykun.

²⁵Anchata kusikuspankunam nirqaku:

—Sansonta pusachimuychik asichiwananchikpaq —nispá.

Sansonta carcelmanta pusamuptinkum paykunapa qayllanpi asichinqinku karqa. Chaymantañataqmi Sansonta pilarkunapa chawpinman sayaykachirqaku.

²⁶Chaymi aysaqnin warmata Sanson nirqa:

—Llapchaykachiway templo takyachiq pilarkunata chaykunapi tawnapakuykunaypaq —nispá.

²⁷Chay templopim kachkarqaku huntay-huntayllaña qarikunawan warmikuna.

Filistea runakunapa llapallan kamachiqninkunapas chaypim kachkarqaku, templopa altosninpipas yaqa kimsa waranqa qarikunawan warmikunam kachkarqaku Sansonpa asichisqanta qawaspanku. ²⁸Hinaptinmi Tayta Diosta Sanson mañakuspan nirqa:

—Señor Dioslláy, kunanllañayá yuyariykuway. Diosnilláy, kunan kutillañayá kallpanchaykullaway ñawiykunamanta Filistea runakunata vengakurunaypaq —nispá.

²⁹Sansonmi templopa iskay pilarninkunaman hapipakuykuspan tanqaspan ³⁰nirqa:

—Wañusaqyá Filistea runakunawan kуска —nispá.

Chaynata nispammi llapallan kallpanwan templo takyachiq pilarkunata tanqarqa hinaptinmi templo wichiykurqa kamachikuqkunapa hawanman chaynataq chaypi kaq runakunapa hawanmanpas. Wañuyninpiraqmi Sansonqa wañurachirqa kawsayninpi wañuchisqanmantapas aswan mastaraq. ³¹Sansonpa wawqenkuna taytanpa llapallan ayllunkunapiwan hamuruspankum aparqaku Sansonpa cuerponta hinaspam pamparqaku Zoramanta Estaolman riq sitiopi, paytaqa pamparurqaku taytan Manoa-pa sepulturanpim. Sansonmi Israel casta runakunata gobiernarqa iskay chunka wata.

Micaia sutiyoq runapa templonmanta

17 ¹Efrain Orqokunapim yacharqa Micaia sutiyoq runa. ²Paymi mamanta nirqa:

—Chay chunka kimsayoq kilo qollqeta suwarachikuspaykim suwata ñakarqanki, chay qollqeqa ñoqapa makiypim kachkan, ñoqamá suwarurqayki —nispá.

Chaynata niptinmi maman nirqa:

—Wawalláy, Tayta Diosyá bendecisunki —nispá.

³Chaymi Micaia sutiyoq runa kutichirqa mamanman chay chunka kimsayoq kilo qollqeta hinaptinmi maman nirqa:

Cheqaptapunipas Tayta Diospaqmi sapaqcharqani chay qollqetaqa tallasqa taytachata hinaspa fundisqa taytachata rurachinaykipaq, chaynaqa qanmanñayá qosqayki —nispá.

⁴Micaia chay qollqeta kutiykachiptinmi maman iskay kilo masnin qollqeta plateroman qoykurqa tallasqa taytachatawan fundisqa taytachata rurananpaq, chay taytachakunaqa karqa Micaiaqa wasinpim.

⁵Micaiaqa wasinpim kapurqa capillan hinaptinmi Diosta adoranapaq efod-tawan wasinpaq taytachata rurachirqa hinaspam huknin churinta sacerdote kananpaq churarqa. ⁶Chay tiempokunapiqa Israel nacionpi mana rey kasqanraykum, sapakama munasqankuta rurakuqku.

⁷Juda law Belen llaqtapim *yacharqa Levíy ayllumanta kaq huk forastero mozo.

⁸Chay Juda law Belen llaqtamantam lloqsirqa yachananpaq sitio maskaq, paymi richkaspan Efrain orqokunapi kaq Micaiaqa wasinman chayarurqa. ⁹Paytam Micaia tapurqa:

—¿Maymantataq hamuchkanki? —nispá.

Hinaptinmi Levíy casta mozoñataq nirqa:

—Juda law Belen llaqtamanta kaqmi kani, ñoqaqa maskachkani *yachanaypaq sitiota —nispa.

¹⁰Chaymi Micaia nirqa:

Kay wasiyapiyá *yachakuy sacerdote kaspá taytay hinaña kanaykipaq. Watanpim pagasqayki tawa chunka onza llasaq qollqeta, qosqaykitaqmi pachaykitapas chaynataq mikuytapas —nispa.

¹¹Chaymi Leví casta mozoqa Micaia nisqanta “Anri” nispan yacharqa paywan hinaspam Micaia churin hinaña karqa. ¹²Chay mozota sacerdotenpaq Micaia chururuptinmi wasinpi *yacharqa. ¹³Micaiam piensarqa:

—Kunanqa Tayta Diosqa bendeciwanqañam, ñoqapaqariki kapuwachkan Leví casta sacerdotem —nispa.

Dan ayllu runakunawan Micaia atipanakusqanmanta

18 ¹Chay tiempokunapim Israel nacionpi rey manaraq karqachu. Chay tiempokamam Dan ayllupa herencian manaraq karqachu Israel ayllukunapa herencian ukupi chaymi maskachkarqaku maypim *yachanankupaq. ²Chaymi Danpa mirayninkuna Zora llaqtamantawan Estaol llaqtamanta pichqa kallpasapa qarikunata kacharqaku chaynapi allpata reqsimuspa qawamunankupaq, paykunatam nirqaku:

—Rispayá allpata qawamuychik —nispa.

Chay pichqantin runakuna Efrain orqokunaman chayaruspankum Micaia wasinman rirqaku samakunankupaq. ³Micaia wasinpa hichpanpiña kachkaspankum Leví casta mozopa vozinta musyarurqaku hinaspam yaykuruspa tapurqaku:

—¿Pitaq pusamusurqanki kayman? ¿Imatataq ruranki kaypi? ¿Imanasqataq kaypi kachkanki? —nispa.

⁴Hinaptinmi willakurqa Micaia paywan rurasqanmanta chaynataq sacerdote kananpaq contratasqanmantapas. ⁵Chaymi paykuna nirqaku:

—Kunayá Diosta tapuykapuwayku kay risqaykupi allinpas otaq mana allinpas kamunaykumanta yachaykunaykupaq —nispa.

⁶Hinaptinmi chay Leví casta mozo sacerdoteñataq nirqa:

—Hawkallayá riychik, Tayta Diosmi risqaykichikpi yanapamusunkichik —nispa.

⁷Chaymantam chay pichqa qarikuna pasarqaku Lais llaqtaman. Chay llaqtapi *yachaq runakunaqa Sidon llaqtapi yachaqkunapa costumbrenman hinam confiakuspa hawkalla yachakuqku, chay allpapiqa mana pipapas imanasqanmi hawka kakuqku, chaypiqa manamá pipas munaychakurqachu. Paykunaqa Sidon runakunamanta karupi kasqankuraykum mana piwanpas hukllawakuqkuchu. ⁸Chay qawamuqkuna Zora llaqtapi hinaspá Estaol llaqtapi kaq ayllunkuman kutimuptinkum paykuna tapurqaku:

—¿Imaynataq kamurqankichik? —nispa.

⁹Hinaptinmi paykunañataq nirqaku:

—Allinsum, hakuchiyá hinaspá pelemusunchik. Chay qawamusqayku allpaqa allinsum kasqa, amayá qellakuychikchu, apurawmanyá allpata dueño chakamusunchik. ¹⁰Rispaykichikmi tarimunkichik hawka *yachakuq runakunata hinaspá mana imapa pisanan hatun allpata. Chay allpataqa Diosmi qoykusunkichik —nispa.

¹¹Dan ayllu soqta pachak qarikunam guerrapaq allin armasqakama lloqsirqaku Zora llaqtamantawan Estaol llaqtamanta. ¹²Juda lawman chayaruspankum Quiriat-jearim llaqtapa hichpanpi otaq intipa seqaykunan lawpi campamentonkuta sayarachirqaku chaymi chay sitiota suticharqaku “Danpa Campamenton”

nispanku kay libro qellqasqa kasqan punchawkama. ¹³Chaymanta pasaspankum chayarurqaku Efrain orqokunapi kaq Micaiapa wasinman. ¹⁴Hinaptinmi chay Lais allpa reqsimuq pichqa runakuna ayllun runakunaman nirqaku:

—¿Yachankichikchu? Kay wasikunapiqa Dios adoranapaqmi kachkan huk Efod, kachkantaqmi wasiyoqpa taytachanpas chaynataq tallasqa taytachawan fundisqa taytachapas. Chaynaqa yachankichikñam imam rurayta —nispa.

¹⁵Chayman chayaruspankumá Leviy casta mozopa wasinman otaq Micaiapa wasinman yaykuruspanku:

—¿Imaynallataq kachkanki? —nirqaku.

¹⁶Danpa mirayninkunamanta guerrapaq allin armasqa soqta pachak qarikunañataqmi suyachkarqaku zaguan punkupi. ¹⁷Hinaptinmi allpa reqsimuq pichqa qarikuna wasiman yaykuruspanku apakunankupaq hapirqaku tallasqa taytachatawan fundisqa taytachata, hapirqakutaqmi Dios adorana efodtapas chaynataq wasiyoqpa taytachantapas. Sacerdotewan guerrapaq allin armasqa soqta pachak qarikunañataqmi kachkarqaku zaguan punkupi.

¹⁸Micaiapa wasinman yaykuruspankum horqomurqaku tallasqa taytachatawan fundisqa taytachata, horqomurqakutaqmi Dios adoranapaq efodtapas chaynataq wasiyoqpa taytachantapas. Chayta rikuruspanmi sacerdote nirqa:

—¿Imapaqtaq chaykunataqa horqochkankichik? —nispa.

¹⁹Hinaptinmi paykunañataq nirqaku:

—Upallay, ama imatapas rimarispá ñoqaykuwan hamuy, qamqa sacerdoteyku kas-pam taytayku hinaña kanki. Huk familiallapaq sacerdote kanaykimantaqa ¿manachu aswan allin kanman Israel castakunamanta kaq ayllupaq sacerdote kayniki? —nispa.

²⁰Sonqonpaq hina kaptinmi chay sacerdoteqa Dios adorana efodtawan wasi-yoqpa taytachanta aparikurqa, aparikurqataqmi tallasqa taytachatawan fundisqa taytachatapas hinaspam chay runakunawan pasakurqa. ²¹Dan ayllu runakunam pasakurqaku wawa-churinkuta, animalninkuta hinaspá kapuqninkuta ñawpachispanku. ²²Micaiapa wasinmanta karunchakuruptinkuñam Micaiawan vecinonkuna huñunakuruspanku Danpa mirayninkunata qatirqaku. ²³Danpa mirayninkunata qay-yachaptinkum Danpa mirayninkunañataq muyuriykuspanku Micaiata nirqaku:

—¿Imataq pasasunki qayaykachamuwanaykikupaq? —nispa.

²⁴Hinaptinmi Micaiañataq nirqa:

—Rurachikusqay taytachaykunatam apakuchkankichik, pusakuchkanki-chiktaqmi sacerdoteytapas ¿mana imayoqta saqeruwachkaspaykichikchu tapuwankichikraq: “¿Imataq pasasunki?” nispa?

²⁵Hinaptinmi Danpa mirayninkunañataq nirqaku:

—Ama qaparkachamuychu, yanqañataq piñakuruspa huk kaqniyku wañurachi-sunkiman qamtapas chaynataq familiaykikunatapas —nispa.

²⁶Danpa mirayninkuna pasakuptinmi Micaiapa achka kasqankuta qawaykuspa wasin-man kutikurqa. ²⁷Danpa mirayninkunam Micaiapa rurasqankunata apaspanku hinaspá sacerdotentapas pusaspanku chayarurqaku Lais llaqtaman, chaypi runakunaqa mana pi-papas imanasqanmi hawkalla kachkasqaku hinaptinmi Danpa mirayninkuna espadawan wañuchispanku llaqtankutapas kañaykurqaku. ²⁸Paykunaga Sidon llaqtamanta karupi kasqankuraykum wakin runakunawanpas mana hukllawakurqakuchu chayraykum de-fiendeqninkuta mana tarirqakuchu. Lais llaqtaqariki karqa Bet-rehob law qechwapim. Danpa mirayninkunam chaypi *yacharqaku kasqallan llaqtata hatarichispanku. ²⁹Chay llaqtatam “Dan” nispa suticharqaku Israelpa churin Dan abuelonkupa sutinman hina.

Ñawpaqtaqa chay llaqtapa sutinmi karqa Lais. ³⁰Danpa mirayninkunam chay tallasqa taytachata chaypi churarqaku adoranankupaq, sacerdotenku kananpaqñataqmi churarqaku Gersonpa churinta otaq Moisespa willkan Jonatanta. Jonatanpa mirayninkunapas sacerdotekunam karqaku Israel nacioninkumanta preso pusasqa rinankukama. ³¹Micaiaapa tallachisqan taytachamá paykunawan karqa Diospa santuarion Silo llaqtapi kanankama.

Leviy ayllu runapa compañeranta imam rurasqankumanta

19 ¹Chay tiempokunapim Israel nacionpi rey manaraq karqachu. Efrain orqokuna cantonpim *yacharqa forastero hina Leviy ayllumanta huk qari, paymi Juda lawpi Belen llaqtamanta warmita pusamurqa compañeranpaq. ²Hinaptinmi compañeranqa hukwan tupakuruspan Juda law Belen llaqtapi taytanpa wasinman pasakurqa. Chaypi tawa killa kachkaptinmi ³compañeron qatirqa kuyakuyllawan rimapayaspa kutichimunanpaq. Pusarqataqmi huk sirviententawan iskay asnokunapas hinaptinmi chay compañeranqa taytanpa wasinpi chaskirqa. ⁴Compañeranpa taytanpas qawaykuspanmi kusikuywan chaskirqa wasinpi, harkaptinmi qeparurqa kimsa punchaw, chaypitaqmi mikurqapas, tomarqapas hinaspa puñurqapas. ⁵Tawa kaq punchawpim ripukunanpaq tutapayta hatarirurqaku, ichaqa pasakunankupaqña kachkaptinmi chay compañeranpa taytan chay masanta nirqa:
—Mikuykuyraqyá aschallatapas ñanpi mana pisiparunaykipaq, chaymantaña-chiki pasakunkiqa —nispa.

⁶Chaymi iskayninku tiyaykurqaku mikunankupaq hinaspa tomanankupaq hinaptinmi sipaspa taytan chay qarita nirqa:

—Ama hina kaspayá kunan tutatawanraq quedaykuy kusikunanchikpaq —nispa.

⁷Hatariruspan pasakunankupaqña kachkaptinpas suegron ruegapayaptinmi huktawan chay tuta chaypi puñurqa. ⁸Pichqa kaq punchawpim tutapayta pasakunankupaq hatarirurqa hinaptinmi sipaspa taytan nirqa:

—Kunanpas mikuykuyraqyá kallpanchakunaykipaq, kaypiraqyá karisunchik tardeyanankama —nispa.

Chaynapimá iskayninku mikurqaku. ⁹Compañeranwan hinaspa sirvientenwan pasanankupaq chay qari kaptinmi sipaspa taytan otaq suegron payta nirqa:

—Tardeyamuspan tutaykamuchkanña, chaynaqa kunan tutatawanyá kaypi samakuy. Kayqayá punchawqa tukurunña, chaynaqa kuisisqa kanaykipaqyá kaypi samakuy. Paqarin tutapaytaña-chiki hatariruspa wasikiman ripukunki —nispa.

¹⁰⁻¹¹Chay runam ichaqa mana munarqachu chay tutatawan samayta, iskay silla asnonkunapi cargakuykuspanmi pasakurqa compañeranpiwan, Jebus llaqtapa otaq Jerusalem llaqtapa chimpanman chayaruptinkum yaqaña intipas seqaykuchkarqa chaymi Leviy casta patronninta sirvienten nirqa:

—Hakuchikyá Jebus runakunapa llaqtanpi samakuq —nispa.

¹²Chaymi patronninñataq nirqa:

—Mana Israelpa mirayninkunapa llaqtanmanqa manam richwanchu, Gabaa llaqtakamayá hakuchikqa. ¹³Samaspakariki-samasunchik Gabaa llaqtapiñach otaq Ramá llaqtapiñach —nispa.

¹⁴Richkaspankum inti seqaykuytaña chayarurqaku Benjamin law Gabaa llaqtapa hichpanman. ¹⁵Gabaa llaqtamanmá muyuykurqaku chaypi samapakunankupaq ichaqa pipas mana samachiyta munaptinmi llaqtapa plazanpi tiyaykurqaku.

¹⁶Hinaptinmi huk machucha campopi llamkasqanmanta tutaykuqtaña hamuchkasqa, payqa Efrain orqokunamanta kasqanraykum yacharqa Gabaa llaqtapi forastero hina. Chay llaqtapi *yachaqukunaqa karqaku Benjaminpa mirayninkunam. ¹⁷Chay campomanta hamuq machucham llaqtapa plazanpi tiyaq viajerota rikuruspan tapurqa: —¿Maymantaq richkanki? ¿Maymantataq hamuchkanki? —nispa.

¹⁸Hinaptinmi payñaataq nirqa:

—Ñoqaykuqa Juda lawpi Belen llaqtamantam hamuchkaniku hinaspa Efrain law orqokunapa cantonpi *yachasqayman richkaniku. Ñoqaqa rirqani Juda law Belen llaqtamanmi, kunanñataqmi Tayta Diospa santuarionman richkani ichaqa manam pipas wasinpi samaykachiwanchu. ¹⁹Asnoykupaqa kachkanmi pajapas chaynataq pastopas. Ñoqapaqpas compañeraypaqpas chaynataq sirvienteypaqpas kapuwachkankum tantawan vinopas, manamá imapas pisiuwankuchu —nispa.

²⁰Ichaqa chay machucham nirqa:

—Wasiymanýa hakuchik, imapas pisiuqnikaqa ñoqam qosqayki, kunan tutaqa amayá plazapiqa puñuychu —nispa. ²¹Wasinman posaruspamá asnonkunaman qaramurqa hinaptinmi chay samakuqukunaqa chakinkuta mayllakuruspa mikurqaku hinaspá tomarqaku. ²²Ichaqa kuisqa kachkaptinkum chay llaqtapi mana allin qarikuna muyururqa chay wasita, punkuta takaspankum wasipa dueñon machuchata nirqaku:

—Wasikiman yaykumuq runata horqomuy abusanaykupaq —nispa.

²³Wasipa dueñon machucham ichaqa lloqsiramuspán ruegakurqa:

—Runamasillaykuna, amayá kay penqaypaq kaqtaqa ruraychikchu, kay viajeroqa wasiypim samakuchkan. ²⁴Kachkanmi doncella churiy, kay qaripapas kachkantaqmi warmin, paykunata horqomuptiyá munasqaykichikta ruraychik ichaqa amayá kay qariwanqa penqaypaq kaqtaqa ruraychikchu —nispa.

²⁵Aswanqa chay runakunam mana munarqakuchu uyariyta chaymi Leviy casta runa compañeranta calleman horqoramuptin paytaña abusarqaku tukuylla tuta achikyanankama, achikyamuchkaptinñam dejarurqaku. ²⁶Achikyamuchkaptinñam chay warmi kutimurqa machuchapa wasinpi compañeronpa kasqanman hinaspa punkupa waqtanpi wichiykurqa, chaypim karqa achikyanankama.

²⁷Compañeronmi tutapayta hatariruspan punkuta kichaykurqa ripukunanpaq ichaqa compañeranmi wasipa punkunpa ñawpaqninpi chutarayachkasqa chay wasiman yaykuna rumiman hapipakuykuspa. ²⁸Chaymi compañeron nirqa:

—Hatariy, hakuchik —nispa.

Ichaqa manam rimarirqañachu wañusqa kasqanrayku chaymi compañeranpa cuerponta asnonman churkuykuspa pasakurqa maymi *yachasqanman.

²⁹Wasinman chayaruspanmi cuchillota hapiykuspan compañeranpa cuerponta chunka iskayniyoq parteman cuartezarurqa hinaspa chay piezakunata apachirqa Israel nacionpi sapa aylluman. ³⁰Llapallan chayta qawaqkunam nirqaku:

—Israelpa mirayninkuna Egipto nacionmanta lloqsimusqankumantapunim kunankama mana haykapipas kayna pasaqtaqa rikurqanchikchu. Kaymanta tanteeakuspayá imam rurananchikmanta rimanakusunchik —nispa.

Gabaa llaqtayoqkunata vengakusqankumanta

20 ¹Israelpa llapallan mirayninkunam Mizpa llaqtaman rispanku huñunakururqaku huk runa hinalla Tayta Diospa qayllanpi, huñunakururqakumá Dan llaqtamanta, Beerseba llaqtamanta hinaspa Galaad lawmantapas. ²Chaynapi-

má karqaku Israel ayllukunapa llapallan kamachiqninkuna Diospa runankunapa huñunakuyninpi. Guerrapi peleaqkunam karqaku tawa pachak waranqa chakillawan puriqkuna. ³Benjaminpa mirayninkunam yacharurqaku Israelpa mirayninkunaqa Mizpa llaqtaman risqankuta. Hinaptinmi Israelpa mirayninkuna chay Levy ayllu runata tapurqaku imaynam chay warmita wañuchisqankumanta.

⁴Chaymi Levy ayllu runa otaq wañuq warmipa compañeron kaynata nirqa:

—Compañeraywanmi Benjamin lawpi Gabaa llaqtaman chayaramurqaniku chaypi tuta samanaykupa. ⁵Hinaptinmi Gabaa llaqtapi runakuna contraypi hatarispanku wasita tuta muyururqaku wañuchiwayta piensaspanku hinaspan compañeraytaña abusarqaku wañurachinankukama. ⁶Chaymi compañeraypa cuerponta cuartezarupay Israel ayllukunapa dueño chakusqan enteron allpaman aparachirqani chaynapi chay mana allin rurasqankumanta hinaspa Israel nacionpi penqaypaq kaq rurasqankumanta llapallaykichik yachanaykichikpaq. ⁷Chaynaqa kunanyá Israelpa mirayninkuna kasqaykichikrayku llapallaykichik imam runanaykichikta tanteanakuychik —nispa.

⁸Hinaptinmi llapallan runakuna huk runa hinalla hatarispanku nirqaku:

—Manam mayqanninchikpas kutisunchu karpanchikmanqa nitaq wasinchikmanpas. ⁹Kunanpunim suerteananchik Gabaa llaqtapi kaqkunawanqa pikunam peleananmanta. ¹⁰Israelpa llapallan ayllunmantam sapa pachakmanta rakisunchik chunka qarikunata, sapa waranqamantaña qami rakisunchik pachak qarikunata, chunka waranqamantaña qami rakisunchik waranqa qarikunata, chay rakisqanchik qarikunam tropakunapaq mikuyta apanqaku, wakinñataqmi Benjamin lawpi Gabaa llaqtaman rispa Israel nacionpi penqaypaq rurasqankumanta vengakamunqaku.

¹¹Chaymi Israel casta llapallan runakuna Gabaa llaqtapa contranpi peleannakupaq huñunakururqaku huk runa hinallaña. ¹²Israelpa ayllun runakunam kacharqaku Benjaminpa llapallan ayllunman kaynata nispanku:

—¿Imanasqamá kay mana allintaqa rurarunku qamkuna ukupiqqa? ¹³Kunanyá makiykuman churamuy Gabaa llaqtapi chay penqaypaq ruraq qarikunata wañuchinaykupaq chaynapi chay mana allinta Israel nacionmanta chinkachinaykupaq —nispa.

Benjamin ayllu runakunam ichaqa Israelpa miraynin ayllumasinkunapa nisqanta mana kasurqakuchu ¹⁴aswanqa Gabaa llaqtamanmi lliw llaqtankumanta huñunakururqaku Israel castamasinkupa contranpi peleanankupaq. ¹⁵Wakin llaqtakunamanta kaq Benjaminpa mirayninkunam chay tiempopi yupasqa karurqaku iskay chunka soqtayoc waranqa peleaqkuna, Gabaa llaqtapi *yachaq qanchis pachak akllasqa qarikunam ichaqa mana yupasqachu karqaku. ¹⁶Benjamin ayllu runakunamantam karqa qanchis pachak akllasqa *ichoqwan warakaqkuna. Paykunaga chukchata warakasapas hapichiqkupunim. ¹⁷Castamasinku Israel castakunaña qami karqaku guerrapi tawa pachak waranqa peleaqkuna.

Benjamin ayllupa contranpi peleasqankumanta

¹⁸Israelpa mirayninkunam Betel llaqtaman rirqaku Diosta tapukunankupaq:

—Ñoqaykumanta ¿pitaq puntata rinqa Benjaminpa mirayninkunapa contranpi peleaq? —nispa.

Hinaptinmi Tayta Dios nirqa:

—Juda castakunam puntata rinqaku —nispa.

¹⁹Israel castakunam tutapayta hatariruspanku Gabaa llaqtapa chimpanpi campamentonkuta sayarachirqaku. ²⁰Benjamin castakunapa contranpi peleaq rispankum

Gabaa llaqtapa contranpi peleanankupaq kinrayninman churakurqaku. ²¹Hinaptinmi Benjaminpa mirayninkuna Gabaa llaqtamanta lloqsimuspanku chay punchawpi wañurachirqaku Israelpa mirayninkunamanta iskay chunka iskayniyoq waranqa qarikunata. ²²Aswanqa Israel casta runakuna kallpanchakuspankum huktawan peleanankupaq kinrayninman churakurqaku punta kaq punchawpi peleasqanku sitiollapi. ²³Chaynataqa ruraraqaku Israelpa mirayninkuna tutaykuqkama Tayta Diospa qayllanpi waqasqankuraykuñam, chaypim Tayta Diosta tapurqaku kaynata:

—¿Huktawanchu risaqqu castamasiyku Benjamin aylluwan peleaq? —nispa.

Hinaptinmi Tayta Diosñataq nirqa:

—Riychikyá paykunapa contranpi peleaq —nispa.

²⁴Chaymi Israelpa mirayninkunaqa chay iskay kaq punchawpi kasqallan rirqaku Benjamin ayllupa contranpi peleaq. ²⁵Ichaqa Benjamin castakuna iskay kaq punchawpi Gabaa llaqtamanta lloqsiramuspankum Israelpa mirayninkunata wañurachirqaku chunka pusaqniyoq waranqa qarikunata, paykunaqa karqa espadawan peleaq qarikunam. ²⁶Hinaptinmi Israelpa llapallan mirayninkuna rirqaku Betel llaqtaman Tayta Diospa qayllanpi waqaspa mañakunankupaq hinaspa chay punchaw ayunarqaku tutaykunankama, presentarqaku-taqmi lliw kañana animalkunatapas chaynataq allinlla kasqankumanta ofrendakunatapas.

²⁷⁻²⁸Chay tiempopim Dioswan contrato rurasqanku Baul kachkarqa Betel llaqtapi, sacerdotenñataqmi karqa Eleazarpa churin Finees, paymi karqa Aaronpa willkan. Israelpa mirayninkunam yapatawan Tayta Diosta tapurqaku:

—¿Huktawanchu peleamusayku aylluymu Benjamin castakunapa contranpi icha manañachu? —nispa.

Chaymi Tayta Dios nirqa:

—Rispayá peleamuychik, paqarinmi makikichikman churamusay —nispa.

²⁹Hinaptinmi Israel castakuna churarurqaku Gabaa llaqtapa muyuriqninpi wateqaqkunata, ³⁰Israelpa wakin mirayninkunañataqmi kimsa kaq punchawpi Benjaminpa mirayninkunawan peleanankupaq Gabaa llaqtapa contranpi churakururqaku wakin kutipi hina. ³¹Hinaptinmi Benjaminpa mirayninkuna Israel tropakunawan peleanankupaq llaqtamanta karunchakururqaku hinaspa wakin kutipi hina wañuchiya qallarirqaku. Wañuchirqakumá Betel llaqtaman hinaspa Gabaa llaqtaman riq ñankunapipas chaynataq campokunapipas yaqa kimsa chunka qarikunata. ³²Benjaminpa mirayninkunam piensarqaku:

—Ñoqanchikpa qayllanchikpim ñawpaqta hina vencesqa karunku —nispa.

Israelpa mirayninkunam ninakurqaku:

—Lluptikuspayá llaqtamanta ñankama karuncharachisunchik —nispa.

³³Ichaqa llapallan Israel castakunam maymi kasqankumanta lloqsirqaku peleanankupaq hinaspa kinrayninman churakururqaku Baal-tamar lawpi. Chaynataqmi Israel castamanta wateqaqkunapas Gabaa llaqtapa muyuriqnin campopi pakakusqankumanta lloqsimurqaku. ³⁴Chaynapim Israelpa llapallan mirayninkunamanta Gabaa llaqtapa contranpi ñawpaqman rirqaku chunka waranqa akllasqa qarikuna. Nisyu-nisyuta peleasqankuraykum Benjamin castakunaqa mana yacharqakuchu pierdesqankuta. ³⁵Tayta Dios yanapantinmi Israel castakuna venceruqa Benjamin castakunata, wañurachirqakumá chay punchawpi iskay chunka pichqayoq waranqa pachaknin Benjamin casta runakunata, paykunaqa karqa espadawan peleaq qarikunam. ³⁶Benjaminpa mirayninkunam qawakuykurqaku vencesqa kasqankuta.

Israelpa mirayninkunam ayqeq tukurqaku Benjamin castakuna qatiptinku. Israelpa mirayninkunaqa confiakurqakumá wateqaqkuna Gabaa llaqtata vencerunankumanta. ³⁷Chay wateqaqkunamá Gabaa llaqtata apurawman atacarurqaku hinas pam kayman-chayman kallpakacharuspanku espadawan wañurachirqaku chaypi *yachaqkunata. ³⁸Chay wateqaqkunam ñawpaqaraq yachachinakurqaku Israel castamanta kaq wakín runakunawan llaqtata dueño chakuruspankuqa hatu-hatunta qosnichinankupaq, ³⁹chaynapi Israel runakunamanta lluptiqkuna chay señalwan kutirimuspa Benjamin castakunata atacanankupaq.

Benjamin castakunam wañuchiya qallaykuspanku wañurachirqaku yaqa kimsa chunka Israel runakunata, chaywanmi piensarqaku:

—Ñoqanchikpa qayllanchikpim ñawpaq hina vencesqa karunku —nispa.

⁴⁰Ichaqa llaqtamantam hatu-hatun qosni lloqsimuyta qallaykamurqa chaymi Benjamin castakuna qepankuta qawariykuptinku lenguachkaq nina chaynataq qosnipas cielokama haypachkasqa. ⁴¹Israel castamanta wakín runakuna kutiriykuptinmi Benjamin casta runakunaqa sinchita mancharikururqaku paykunapa hawanman hatun desgracia hamusqanta qawakuykuspanku. ⁴²Benjamin casta runakunaqa Israel wakín runakunamanta chunniqman riq ñanninta lluptiya munaspapas manam guerramanta lluptiya atirqakuchu, llaqtamanta lloqsimuqkunam harkaruspanku wañuchirqaku. ⁴³Israel castakunamá Benjamin castakunapa ñanninta wichqaruspa tukuparurqaku Gabaapa chimpan intipa qespimunan lawkama.

⁴⁴Benjamin castakunamantam wañurachirqaku chunka pusaqniyoq waranqa qarikunata, paykunaga karqa espadawan peleaq qarikunam. ⁴⁵Puchuqninkunam chunniqman lluptirurqaku Rimón Qaqa lawman ñanptinmi ñanpi wañurachirqaku pichqa waranqa qarikunata. Gidom lawkama qatispankum wañurachirqaku iskay waranqa qarikunatawan. ⁴⁶Benjamin castakunamanta chay punchawpi llapallan wañuqkunam karqa iskay chunka pichqayyoq waranqa qarikuna, paykunam karqa espadawan peleaq valeroso qarikuna. ⁴⁷Ichaqa Benjamin castamanta soqta pachak qarikunam lluptikurqaku chunniq lawpi Rimón Qaqa lawman, chaypim *yacharqaku tawa killa. ⁴⁸Chaymantam Israel runakuna kutimuspanku Benjaminpa mirayninkunata espadawan wañuchirqaku sapa llaqtapi, wañurachirqakumá runakunatapapas, animalkunatapapas chaynataq llapa ima tarisqankutapas, kañaykurqakutaqmi llapallan llaqtakunatapapas.

Benjamin casta qarikunapaq warmi maskasqankumanta

21 ¹Israel runakunam Mizpa llaqtapi juramentarqakuña kaynata:
—Amam mayqanninchikpas Benjamin castakunawanqa casarachisunchu warmi churinchikta —nispa.

²Ichaqa runakuna Betel llaqtapi huñunakuruspankum Diospa qayllanpi tukuylla punchaw sinchita waqaspanku nirqaku:

³—Israelpa yupaychasqan Dios Taytallayku ñimataq kay pasaruwanku Israel nacionpi huk ayllu faltananpaq —nispa.

⁴Paqarinnintin punchaw runakuna tutapayta hatariruspankum chaypi altarta rurspanku ofrecerqaku lliw kañana animalkunatawan allinlla kasqankumanta ofrendakunata. ⁵Israelpa mirayninkunam tapunakurqaku:

—Llapallan Israel ayllumanta ñmayqanninchiktaq Tayta Diospa qayllanpi huñunakuyman mana rirqachu —nispa.

Paykunam juramentarqakuña kaynata:

—Tayta Diospa qayllanpi Mizpa llaqtapi huñunakuyman mana riqkunaqa wañuchisqapunim kanqaku —nispá.

⁶Israelpa mirayninkunam sinchi llakisqa kachkarqaku Benjamin ayllu runakunata desgracia pasarusqanmanta, paykunam nirqaku:

—Kunanmi Israel castamanta huk ayllu chinkarun. ⁷¿Imatataq rurasunchik Benjamin ayllu puchuq runakunapaq chaynapi warmiyuq kanankupaq? Tayta Diosrayku juraspam nirqanchik: “Warmi churinchikwanqa amam casarachisunchu” nispá. ⁸¿Chaynaqa kachkanchu huk kaqnin Israel ayllumanta Mizpa llaqtapi Tayta Diospa qayllanman mana hamuq? —nispá.

Chaymi yacharurqaku chay guerrapaq Galaad lawpi kaq Jabes llaqtamanta mana mayqenninpas chay huñunakuyman risqanta. ⁹Runakunata yupaptinkumá Galaad lawpi *yachaq Jabes llaqtamanta qarikuna mana pipas karqachu. ¹⁰⁻¹¹Chaymi huñunakuypi llapallan kaqkuna Galaad law Jabes llaqtapi kaqkunaman kacharqaku chunka iskayniyuq waranqa soldadokunata chaynapi qarikunata, wawakunata hinaspá mana doncella kaq warmikunata lliwta wañuchimunankupaq. ¹²Hinaptinmi Galaad law Jabes llaqtapi tarimurqaku tawa pachak doncellakunata hinaspam Canaan law Silo llaqtapi campamentoman pusamurqaku. ¹³Llapallan huñunakuypi kaqkunam Rimon Qaqapi Benjamin castakunaman kacharqaku hinaspam hawkayaypiña kanankupaq willachimurqaku. ¹⁴Hinaptinmi Benjamin castakuna kutiramuptinku Israel castakuna Galaad law Jabes llaqtayoy puchuq warmikunata warminkupaq qorqaku, warmikunam ichaqa mana hayparqachu llapallan qarikunapaq.

¹⁵Israel castakunam llakikurqaku Benjamin castakunamanta Israel ayllukunapi huk aylluta Tayta Dios chinkarachisqanrayku. ¹⁶Huñunakuy piman ancianokuna ninakurqaku:

—¿Imatataq rurasunchik mana warmiyuq puchuqkunapaq? Benjamin casta warmikunam wañuchisqa karunku, ¹⁷Benjamin castamanta lluptiqkunaqa mirayniyuqmi kananku chaynapi Israel nacionpi huk ayllu mana chinkachisqa kananpaq.

¹⁸Ñoqanchik Israelpa mirayninkunaqa manam casarachichwanchu warmi churinchikkunawanqa. Ñoqanchikqa juraspam nirqanchik: “Ñakasqayá kachun Benjamin castakunawan pipas warmi churinta casarachiqa” nispá. ¹⁹Sapa watam Tayta Diospaq Silo llaqtapi hatun fiestata ruranku. Chay Silo llaqtaqariki kachkan Betel llaqtapa norte lawninpim otaq Betel llaqtamanta Siquem llaqtaman riq ñanpa intipa qespimunan lawninpim otaq Lebona llaqtapa surlawninpim.

²⁰Israel castakunapa ancianonkunam Benjamin castakunaman nichimurqaku kaynata:

—Silo llaqtapa hichpan uvas huertakunapi pakakuspa ²¹listollaña kankichik. Maypacham Silo llaqtamanta warmikuna tusustin lloqsimuptinkum qamkunapas uvas huertakunapi pakakusqaykichikmanta lloqsimuspa sapakama sipasta hapikunkichik warmikichikpaq hinaspam Benjamin law llaqtaykichikman pasakunkichik. ²²Sichum paykunapa tayan otaq turin reclamanankupaq hamuwaptinkuqa kaynatam nisaqku: “Qoykullawaykuyá, ñoqaykum Jabes llaqtapi kaqkunawan pelemuspayku mana llapan qarikunapaqchu warmikunata pusamurqaniku. Chaywanpas juramentomantaqa manam huchayoqchu kankichik mana casarachisqaykichikrayku” nispá.

²³Benjaminpa mirayninkuna chaynata ruraspankum sapakama hapikurqaku sipasta warminkupaq. Tusukunamanta suwakuspankumá kutikurqaku maymi herencia allpankuman hinaspam llaqtakunata mosoqmanta ruraspanku chaypi *yacharqaku.

²⁴Israelpa wakin mirayninkunapas chaymantam kutikurqaku sapakama ayllunkuman hinaspa familiankuman. Sapakamamá lloqsirqaku tocanciankuman otaq maymi herencia allpankuman.

²⁵Chay tiempokunapim Israel nacionpi manaraq rey kasqanrayku sapakama munasqankuta ruraraqaku.